

**T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞI**
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**2010 YILI
BÜTÇE SUNUŞU**
(T.B.M.M. Plan ve Bütçe Komisyonu)

Mustafa DEMİR
Bayındırlık ve İskân Bakanı

11 Kasım 2009

**Sayın Başkan,
Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,
Kıymetli Basın Mensupları,**

Bayındırlık ve İskân Bakanlığımızın 2009 yılı faaliyetleri ile 2010 yılı Bütçe Tasarısı hakkında bilgi sunmak üzere huzurlarınızdayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Bir ülkenin modernleşmesi ve kalkınması bayındırlık ve iskân faaliyetleri ile doğrudan ilişkilidir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı 1848 yılından bu yana günün değişen şartlarına göre Ülkemizin kalkınmasında ve Cumhuriyetimizin çağdaş medeniyet idealinin gerçekleşmesinde önemli sorumluluklar üstlenmiştir.

Bakanlığımız günümüzde bilhassa ulusal ve bölgesel düzeyde yerleşme, şehirleşme ve yapılaşmaya ilişkin görev, hizmet ve faaliyetler ile ulusal afet yönetim sistemi konusunda çok önemli sorumluluklar taşımaktadır.

Bakanlığımızın faaliyetleri 200'ün üzerindeki sektörün harekete geçmesini sağlamakta; büyüme ve istihdam üzerinde oldukça önemli rol üstlenmektedir.

Ayrıca, bağlı kuruluşumuz Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tapu ve kadastro hizmetlerini, ilgili kuruluşumuz İller Bankası Genel Müdürlüğü de, belediyelerimizin harita, imar planı, içme suyu, kanalizasyon ve çeşitli altyapı finansman hizmetlerini yürütmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Bakanlığımıza ait 2010 yılı bütçe ödenekleri özetle şöyledir:

Bakanlığımız için;

CARİ	432 Milyon 452 Bin TL
CARİ TRANSFERLER	60 Milyon 589 Bin TL
SERMAYE GİDERLERİ	173 Milyon 485 Bin TL
SERMAYE TRANSFERLERİ	4 Milyon 291 Bin TL
<u>BORÇ VERME</u>	<u>103 Milyon 629 Bin TL</u>
TOPLAM	774 Milyon 446 Bin TL

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü için:

CARİ	368 Milyon 054 Bin TL
CARİ TRANSFERLER	2 Milyon 355 Bin TL
<u>SERMAYE GİDERLERİ</u>	<u>105 Milyon 300 Bin TL</u>
TOPLAM	475 Milyon 709 Bin TL

olmak üzere **Merkezi Yönetim Bütçesinden toplam 1 Milyar 250 Milyon 155 Bin TL ödenek öngörülmüştür.**

Sayın Başkan,

Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüz; Ülkemizin yapım işleri ile ilgili faaliyetlerinde yetkili ve yol gösterici bir sorumluluk üstlenmiştir. Devlete ait bina ve tesislerin ihtiyaç programlarının belirlenmesi, proje, yaklaşık maliyetlerinin hazırlanması, bina inşaatlarının ve büyük onarımlarının yapılması veya yaptırılması, Yapı Denetimi ve Yapı Malzemeleri hizmetlerinin yerine getirilmesi, ilgili standartların belirlenmesi ile belgelendirilmesi ve bu hizmetlerin denetimi ile görevlidir.

Ayrıca; 2009 yılında, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait geçmiş yıllardan devam eden ve yeni işler olmak üzere Genel Bütçe, Afet Yatırımları ve Özel İdare olarak; **6 Milyar 601 Milyon TL** proje bedelli ve yılı ödeneği **2 Milyar 201 Milyon TL** olan **1957** yatırım projesi üzerinde çalışılmaktadır.

Hükümetimiz döneminde İnşaat sektörünün canlandırılması Bakanlığımız Yapı İşleri Genel Müdürlüğünce yürütülen Yapı Denetimine ilişkin çalışmalara ayrı bir önem kazandırmıştır. Halen Ülke topraklarımızın % 24'üne ve nüfus olarak da % 50'sine tekabül eden bölgelerde Yapı Denetim çalışmaları devam etmektedir. Yapı Denetim alanında görev alan firma sayısı 23.10.2009 tarihi itibarıyla (iptal dâhil) 898'e, sistemde görev alanların sayısı ise denetçi, mühendis/mimar, kontrolör ve yardımcı kontrol elemanı ile birlikte 31.264'e ulaşmıştır. Denetim işleri biten ve sertifika alarak sistemden çıkartılan inşaatlar hariç bugün itibarıyla 115 Milyar TL bedelli **233 milyon m²** inşaat denetlenmektedir.

Yapı Denetimi Hakkında Kanun ve Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliğinin aksayan yönleri ve eksiklikleri dikkate alınarak tüm ülke genelinde uygulanmak üzere yeni bir **"Yapı Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı"** hazırlanmaktadır.

Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüzce, Ülkemizde deprem riski yüksek bölgelerdeki önemli kamu binalarının deprem dayanımlarının araştırılmasına yönelik çalışmalar da yürütülmektedir. Bu kapsamda Maliye Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne ait kamu binaları envanter çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmış olup, belirlenen öncelikler çerçevesinde bu binalarda deprem risk etütleri yaptırılmaktadır. Benzer şekilde sağlık ve

emniyet tesisleri, okul binaları ve yapıları ile Valiliklerce yürütülen deprem güçlendirme proje çalışmalarının yanı sıra inceleme ve değerlendirme çalışmalarına da Bakanlığımızca destek verilmektedir.

Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüzün önemli diğer bir faaliyeti de, Yapı Malzemeleri ile ilgili olarak yürütülen çalışmalardır. AB'nin Yapı Malzemeleri Direktifinin uyumlaştırılması çalışmalarıyla ilgili olarak Bakanlığımız tarafından hazırlanan **Yapı Malzemeleri Yönetmeliği** 01.01.2007 tarihinden itibaren zorunlu olarak uygulamaya girmiştir.

AB Mevzuatının uyumlaştırılması ve uygulanması için gerekli olan 10 adet Tebliğ yayımlanmış olup mevzuat uyumu tamamlanmıştır.

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (CE işareti) kapsamı dışındaki ürünlerin piyasaya arz koşulları ve CE işareti taşıyan taşımaların tüm ürünlerin yapıda kullanım koşullarını belirleyen **"Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik"** ise 26.06.2009 tarih ve 27270 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, 01.07.2010 tarihinden itibaren zorunlu uygulamaya girecektir.

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği'nin uygulanması kapsamında yapılarda teknik şartnamesine uygun, güvenli yapı malzemelerinin kullanılmasının sağlanması amacıyla Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetlerinde rol alacak, halen 81 il müdürlüğümüzde görev yapan 329 kişiden oluşturulan "Yapı Malzemeleri Denetim Grubu'nun" 10 il merkezindeki eğitim çalışmaları tamamlanmıştır. Yapı Malzemeleri Denetim Grupları marifetiyle yapılan denetimlerde 81 ilde, 605 adet hazır beton ve 608 adet diğer ürün olmak üzere toplam 1213 adet denetim gerçekleştirilmiştir. 2010 yılında da bu faaliyetlere etkin ve artan bir ivme ile devam edilecektir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı önderliğinde, 2007 yılında kurulmuş olan Yapı Araştırma Derneği, ulusal inşaat sektörünün geliştirilmesini ve daha yüksek katma değer üreten bir yapıya kavuşturulmasını temin etmek üzere çalışmalarına devam etmektedir.

5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu'nun ilgili maddesi gereği hazırlama ve yürürlüğe koyma yetkisi Bakanlığımıza verilmiş olan Yönetmeliklerden **"Merkezi Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Sistemlerinde Isınma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaştırılmasına İlişkin Yönetmelik"** 14.04.2008 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, 05.12.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan **"Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği"** ise bu tarihten bir yıl sonra 05.12.2009 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği, binalara enerji sertifikası verilmesini önermektedir. Bundan sonra her binanın bir enerji kimlik belgesi olacak ve mevcut binalarda kanun gereği 2017 yılına kadar, yeni yapılacak binalarda ise 05.12.2009 tarihinden itibaren Enerji Kimlik Belgesi alınması gerekecektir. Ülkemizde enerjinin yaklaşık %35'lik kısmının binalarda kullanıldığı dikkate alındığında, Enerji Performans Yönetmeliğinin uygulanmasıyla binalarımızda hem %45–50 oranında enerji tasarrufu sağlanacak hem de sera gazı emisyonlarının önemli ölçüde azatılması sağlanacaktır. Bakanlık olarak bu yönetmeliklerin uygulama aşamasında yapılacak görevler için çalışmalara devam etmektedir.

Bakanlığımızın koordinasyonunda, İçişleri Bakanlığı, İTÜ, Gazi Üniversitesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Bakanlığımız birimlerinin katılımıyla kurulan komisyon tarafından Kamu Kurum Kuruluşlarının, Meslek Örgütlerinin ve ilgili sektör temsilcilerinin de

görüşü alınarak, günümüz teknolojik gelişmeleri ile AB müktesebatına paralel olarak hazırlanan **Yangın Yönetmeliği** 19.07.2007 tarih ve 26735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulmuş ve bilahare revizyonu yapılarak yeni haliyle 09.09.2009 tarih ve 27344 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

“Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik” "CE" işaretlenmesi zorunlu olmayan ürünlerin piyasaya arz koşullarının ve yapı işlerinde kalıcı olarak kullanılmak üzere piyasaya arz edilen tüm ürünlerin kullanım amacına uygunluğunun ortaya konulması amacıyla 26.06.2009 tarih ve 27270 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EC) kapsamında;

- MEER Uluslararası Uygunluk Değerlendirme Hizmetleri Ltd. Şirketinin onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmesine dair Tebliğ 02.02.2009 tarihli,
- Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği Kalite ve Çevre Kurulu İktisadi İşletmesinin onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmesine dair Tebliğ 02.02.2009 tarihli,
- Uygulanacak Teknik Şartnamelerinin Yayımlanması Hakkındaki Tebliğ 19.02.2009 tarihli,
- TEBAR Test Belgelendirme Araştırma ve Geliştirme T.A. onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmesine dair Tebliğ 17.07.2009 tarihli,
- Universal Sertifikasyon ve Gözetim Hizmetleri Ticaret Ltd. Şti.'nin onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmesine dair Tebliğ 17.07.2009 tarihli,

- "CE" işareti taşıması mecburi olmayan Yapı Malzemelerinin Tabi Olacakları Ulusal Düzenlemeler Hakkında Tebliğin yürürlükten kaldırılması hakkındaki Tebliğ 30.07.2009 tarihli,
  - Alberk QA Uluslararası Teknik Kontrol ve Belgelendirme Ltd.Şti.'nin onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmesine dair Tebliğ 20.08.2009 tarihli,
  - Kalitest Belgelendirme ve Eğitim Hizmetleri Ltd.Şti.'nin onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmesine dair Tebliğ 20.08.2009 tarihli,
  - Teknik Şartnamelerin Yayınlanması Hakkında Tebliğin Değiştirilmesine Dair Tebliğ 21.08.2009 tarihli,
- Resmi Gazete'lerde yayımlanarak yürürlüğe girmişlerdir.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri;

Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüzce 2009 sonu itibariyle 771 Milyon 483 Bin TL proje maliyetli 332 Milyon 317 Bin TL ödenekli 381 adet işin bitirilmesi planlanmıştır.

Genel Müdürlüğümüz tarafından 2009 yılında merkez ihalesi olarak 16 adet işin ihalesi yapılmıştır. Bu işlerden 12 adedi Yurt Binası, 2 adedi Hastane ve 2 adedi de Hizmet Binası yapımıdır.

2009 yılında; Anayasa Mahkemesi ilave işler inşaatı (E-F-G Bloklar Nizamiye Binası Çevre Düzenlemesi) Yapı işleri Genel Müdürlüğü Merkez Laboratuvar Binası inşaatı, Sakarya Merkez Hükümet Konağı ikmal inşaatı, Düzce Merkez Hükümet Konağı inşaatı, Yozgat 1000 kişilik Yurt inşaatı, Sinop 500 kişilik Yurt inşaatı, Isparta 500 kişilik yurt inşaatı, Bolu Gerede 500 kişilik Yurt inşaatı, Aydın Nazilli 500 kişilik Yurt inşaatı, Kırşehir Akpınar Hükümet Konağı, Bursa

Gürsu Hükümet Konağı işleri bitirilmiş ve yatırımcı kuruluşlarına teslim edilmiştir.

2009 yılı sonuna kadar **bitirilmesi planlanan** önemli projelerimiz ise; Ankara Güvercinlik Jandarma Komutanlığı (5000 kişilik mutfak ve depo), Afyon Karahisar Sandıklı İlçe Jandarma Komutanlık Binası, Ağrı Doğubayazıt İlçe Jandarma Komutanlık Binası, Bilecik Söğüt Jandarma Eğitim Tabur Komutanlığı (Yemekhane ve Yatakhane), Ardahan 500 kişilik Yurt Binası, Bartın 500 kişilik Yurt Binası, Burdur 500 kişilik Yurt Binası, Sivas Yıldızeli 500 kişilik Yurt Binası, Burdur Bucak 500 kişilik Yurt Binası, Burdur Devlet Hastanesi (200 Yatak), Bilecik Osmaneli Devlet Hastanesi (50 Yatak+10 Dai.Loğ.), Aydın İncirliova, İstanbul Eyüp, Sakarya Karapürçek, Sakarya Sapanca, Sivas Akıncılar, Tekirdağ Şarköy, Zonguldak Alaplı, Eskişehir Beylikova Hükümet Konağı işleridir.

Proje çalışmaları devam eden işlerimiz; Bitlis Hükümet Konağı, Ankara Etimesgut Hükümet Konağı, Antalya, Ankara Etimesgut, Ankara Yenimahalle, Edirne ve Kahramanmaraş Başbakanlık hizmet binaları, Trabzon 1500+1000 kişilik, Erzurum 1500 kişilik, Ordu, Konya, Mersin, Muğla 1000 kişilik Öğrenci yurdu ve Sosyal Tesis binalarıdır.

2010 yılında; Yapı işleri Genel Müdürlüğümüze 31 Milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup, çalışmalarımız bu ödenek doğrultusunda yapılacaktır.

2010 yılında;

a) Bitirilmesi Planlanan İşler;

Konya Onkoloji Devlet Hastanesi, Konya Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi, Kırklareli 500 kişilik Yurt Binası, Bartın 500

kişilik Yurt Binası, Sivas 1000 kişilik Yurt Binası, Kütahya 1000 kişilik Yurt Binası, Antalya Demre, Çankırı Çerkeş, İstanbul Sultanbeyli, İstanbul Üsküdar, Muğla Kavaklıdere, Ordu Çaybaşı, Rize Güneysu, Şanlıurfa Merkez, Trabzon Çarşıbaşı, Van Saray, Bingöl Karlıova, Hatay Reyhanlı, Tunceli Pülümür, Bartın Merkez, Aksaray Merkez, Van Erciş Hükümet Konaklarıdır.

b) Devam edecek projelerimiz ise;

328 Bin m2 inşaat alanlı 282 Milyon TL sözleşme bedelli İstanbul Avrupa Yakası Adalet Binası, 360 Bin m2 inşaat alanlı 231 Milyon TL sözleşme bedelli İstanbul Anadolu Yakası Adalet Binası, Ankara Dışişleri Bakanlığı Kongre Merkezi, Ankara Dışişleri Bakanlığı Arşiv Haberleşme Binası, Danıştay Başkanlığı Hizmet Binası, Ankara İş-Kur Genel Müdürlüğü Hizmet Binası Antalya Sahil Güvenlik Komutanlığı Hizmet Binası, Erzurum 1500 kişilik Yurt Binası, İstanbul 2000 kişilik Yurt Binası, Ankara 2000 kişilik Yurt Binası, Trabzon 1000 kişilik Yurt Binası, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Genel Müdürlükler Sitesi, Konya Onkoloji Devlet Hastanesi (200 Yatak), Konya Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi (100 Yatak), Hatay İskenderun Devlet Hastanesi, Ankara Palas Devlet Konukevi, İstanbul Üsküdar Hükümet Konağı, Şanlıurfa Merkez Hükümet Konağı, Adıyaman 1000 kişilik, Aydın 1000 kişilik, Artvin 1000 kişilik, Denizli 1000 kişilik, Erzurum 1500 kişilik, Hatay 1000 kişilik, Kütahya 1000 kişilik, Zonguldak 1000 kişilik, Manisa 1000 kişilik, Sivas 1000 kişilik, Sivas Suşehri 1000 kişilik, Aksaray 500 kişilik, Kütahya Simav 500 kişilik Yurt inşaatlarıdır.

Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüzce yürütülen yazılım projeleri:

Özel Yapılar Denetim Sistemi: Türkiye'deki yapı denetiminde yer alan özel ve tüzel kişiliklerin kendi sorumluluklarındaki görevlerini

daha kaliteli, takip edilebilir ve verimli bir biçimde yerine getirilebilmelerini sağlamak amacını güden bir yazılım otomasyon sistemidir.

Denetimde etkinliğin sağlanması amacıyla güden “Özel Yapılar Denetim Sistemi Projesi” ile 4708 sayılı Kanunun uygulandığı illerde üretilen yapılara ilişkin bilgilerin tek bir veritabanında toplanarak takip edilebilmesi, denetlenebilmesi ve doğru şekilde veri üretir hale getirilmesi öngörülmüştür.

Ulusal Yapı Denetim Sistemi Projesi ile etkin, sürekli ve izlenebilir denetim ilkesi gözetilerek, Genel Müdürlüğümüz tarafından yapı denetim sisteminin takibi için kullanılan veritabanının çağdaş normlara getirilmesi hedeflenmiştir.

Bu hedefe ulaşmak için yapılan tasarım, sistemin tarafları olan taşra teşkilatımız ve yerel yönetimler ile yapı denetim kuruluşları, laboratuvarlar ve malzeme üreticilerinin sisteme doğrudan erişmesi ve dinamik olarak verilerin güncellenmesi esasını gözetmiştir. Bürokrasinin azaltılması hedefini gerçekleştirme konusunda da büyük başarı sağlanmıştır.

2007 yılı rakamlarıyla 100.000 mertebesinde olan konuya ilişkin giriş evrakı, 2008 yılı sonu itibarıyla 24.000 dolayında olup, 2009 yılı sonunda tamamen sıfırlanması hedeflenmektedir.

Hâlihazırda, İl Özel İdareleri, Belediyeler, Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri, Serbest Bölge Müdürlükleri tarafından kullanılmaktadır.

İnşa edilen bina tipi, kat sayısı, toplam inşaat alanı, ruhsat bilgileri, ısınma tipi, yapı müteahhidi, kontrol eden kuruluş, ödenmiş hak edişler, yapıların o anki seviyeleri v.b. birçok bilgidен oluşan bu veriler

talep eden kurum kuruluş, planlamacı ya da araştırmacılara sunulabilecektir.

Pilot 19 il dâhilinde üretilen yapıların ruhsat veriliş aşmasından başlayarak tüm detayları halen sisteme işlenmekte, dolayısıyla anlık olarak sorgulama yapıldığında, girilmiş detay bilgi sayısı kadar istatistik üretilmektedir.

Yine, sisteme girdi olarak alınan verilerden yararlanılarak, kullanıcıların talebine uygun biçimde sorgulamalar yapmak ve bilgi sunmak mümkün olmaktadır.

Yapının, taşıyıcı sistemi, ısınma biçimi, inşaat alanı, tesisat tipi, yapı sınıfı, seviyesi itibarıyla o anki durumu, yapıda kullanılan malzemelere ilişkin laboratuvar sonuçları gibi sorgular yapabilmek de imkan dahilinde bulunmaktadır.

Ayrıca yapı denetimi mevzuatının uygulandığı iller için verilen tarih aralığı için, yapı adedi, yapı maliyeti, malzeme maliyeti, hak edilmiş bilgilerine ait istatistik hazırlanabilmektedir.

İstihdam rakamları ile ilgili veriler istatistiğe dönüştürülebilmektedir.

Kamu Yapıları Denetim Sistemi: Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen ve Yatırım Programında yer alan projelerin takibi (4734 sayılı Kamu İhale Kanununda belirtilen ihale süreçlerinin takibi, etüt proje ve inşaaata yönelik yaklaşık maliyetlerin hazırlanması, etüt proje ve inşaaata ait hak edilmişlerin hesaplanması) için hazırlanmış bir uygulamadır.

Denetim süreci, yatırımcı kuruluşun yaptırmak istediği yapının yatırım programına alınması için Proje Değerlendirme Formu (PDF) ile

başvurmasından itibaren başlayıp inşaatının tamamlanması ve kesin kabulüne kadar geçirdiği dönemi kapsamaktadır.

Bu uygulama ile inşaat işleri Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen kamu binalarının elde edilmesi süreçleri bir noktada toplanarak, sorgulanabilir ve kontrol edilebilir hale getirilebilmektedir.

Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi: Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin uygunluğunun tespit edilmesi için, gerekli parametrelerin belirlenmesi suretiyle, imalatçıların ve kullanıcıların bilgilendirilmesi ve bu sürecin Bakanlığımızın ilgili birimlerince kontrolünün yapılabilmesi ve piyasaya güvenli ürün arz edilmesi amacıyla Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi (YMDS) oluşturulmasına karar verilmiş olup, test veri girişi süreci devam etmektedir.

Veri tabanına üreticiler tarafından ürün bilgileri, Bakanlığımız tarafından ilgili teknik şartnameler ve Komisyon Kararları, Onaylanmış Kuruluşlar tarafından kapsam bilgileri girilmesiyle birlikte Yapı Malzemeleri Yönetmeliği kapsamında rol alan tüm tarafların aynı platform üzerinde bilgi paylaşımı mümkün olabilecektir.

Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi içinde olması planlanan veriler şöyledir:

Yapı Malzemeleri alt bileşeninin iş akışı, AB Komisyon Kararları, ürün standartlarının tanımlanması, yapıda kullanılan malzeme girişi, Onaylanmış Kuruluşlara ait müracaat kapsamı, tanımlamaları; Yapı Malzemesi Girişi, Laboratuvarlarının tanımlanması, mevzuat girişi, tüzel kişi şikâyet girişi, yapı malzemesi tanıtımı, yapılan piyasa gözetimi ve denetimi, faaliyetleri neticesinde tutulan tutanağın ve eki fatura/irsaliye

zincirinin elektronik ortama aktarılması, Piyasa Gözetimi ve Denetimi için kullanılacak bütçe verileri.

Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi ürünlerin uygunluk değerlendirmesinde bir Onaylanmış Kuruluşun gerekli olduğu durumlarda; imalatçıların bu Onaylanmış Kuruluşları ve faaliyet kapsamı hakkında bilgi edinmelerine ve Bakanlığın da bu kuruluşların bilgilerini tutmasına olanak sağlayacak şekilde şekillendirilmiştir.

Yapı malzemeleri piyasadayken teknik dokümanlara ve şartnamelere uygunlukları bakımından Bakanlık Piyasa Gözetim ve Denetim (PGD) elemanlarınca denetlenmektedir.

Yapılan denetimler neticesinde tutulan Piyasa Gözetim ve Denetim tutanakları ve Piyasa Gözetim ve Denetim Değerlendirme sonuçları Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi'ne yüklenecek ve denetlenen kuruluşlara ve cezai yaptırımlar gibi bilgilere kolayca ulaşılabilecektir.

Ayrıca vatandaşlar da uygunsuzluk şüphesine düştükleri ürünler için şikâyet bölümüne şikâyet bildirimini yapma hakkına sahiptir.

Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği ve İlgili Web Uygulaması: Mevcut ve yeni yapılacak konut, ticari ve hizmet amaçlı binalarda uygulanması hedeflenen Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği ile ilgili hesaplama yönteminin ve ulusal bilgisayar programının oluşturulması amacıyla ihale yapılmıştır.

Bu uygulama; Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinin ayrılmaz bir eki olarak verilmesi gereken binalar için Enerji Kimlik Belgesinin hazırlanmasında kullanılacak olan hesaplama yönteminin oluşturulması ve farklı uygulamaları engelleyecek ve ilgili sektörler tarafından kullanıma açılacak şekilde bir ulusal bilgisayar yazılımının

oluşturulmasını kapsamaktadır. Hesaplama yöntemi oluşturulmuş olup program yazılım aşamasındadır.

Kamu ve Özel Yapılar Bilgi Sistemi Projesi: Bilindiği üzere, ülkemiz inşaat sektörünün bugün en önemli sorunlarından birisi planlama, bir diğeri ise verimli üretimin sağlanmasıdır. Her iki konuda malzeme üreticilerinin, yüklenicilerin, kamu kurumlarının ve siyasi iradenin karar vermesine destek olacak nitelik ve kapasitede herhangi bir veritabanı bugüne kadar mevcut olmamıştır. Ulusal Yapı Denetim Sistemi ile bu sorun büyük ölçüde aşılmış, bugün itibariyle pilot 19 ilde tüm yeni özel yapılar; 81 ilde ise tüm yeni kamu yapılarına ait bilgilerin bir merkezde toplanması mümkün olmuştur. Ancak ülke genelinde sahip olduğumuz yapı envanterinin elde edilmesi daha kapsamlı ve daha nitelikli bir çabayı gerektirmektedir. Bu doğrultuda ilk hedefimiz, ülkemiz yapı sektörü ile ilgili önemli bir problemin çözüme kavuşturulması ve halen hiçbir kuruluşun yürütmesini üstlenemediği bir sistemin ülkemize kazandırılmasını sağlayacak, önemli ve önemli olduğu kadar da gerekli olan “Kamu ve Özel Yapılar Bilgi Sistemi” projesini hayata geçirmektir.

Ülke genelinde kamu ve özel yapıların tek elden takip edilebilmesini, denetlenebilmesini ve yönetilebilmesini mümkün kılacak bu projenin en temel hedefi, kamu ve özel yapıların envanter bilgilerinin (yapının konumu, taşıyıcı tipi, kat sayısı, kat yüksekliği, inşaat alanı, ısınma biçimi, maliyeti v.b.) tek bir veritabanında toplanarak, takibinin yapılabilmesi ve karar mekanizmaları için hızlı, doğru ve şeffaf bir şekilde veri üretir hale getirilebilmesidir. Bilgiye erişim konusunda sözel veriden yapıya, haritadan yapıya, sözel veriden haritaya gibi tüm yöneltme seğenekleri desteklenecektir. Bu sistem yapı öznelikleri,

zaman ve coğrafi kriterler ile gruplanabilen istatistiksel verileri üretecektir.

Hâlihazırda Ulusal Yapı Denetim Sistemi başlığı altında yürütülen projelerimizin altyapısından da faydalanması planlanmaktadır.

Proje gerçekleştiğinde, sürekli güncel, her zaman erişilebilir bir envantere sahip olmanın sağlayacağı, özellikle gecikmelerin ve maliyet artışlarının önlenmesi gibi avantajlardan tüm kamu kuruluşları yararlanabilecektir. Diğer taraftan ihtiyaç duyan tüm araştırmacılara anlık olarak veri aktarılacaktır. Bu sayede, enerji tasarrufu, afet dayanımı, malzeme üretim planı gibi konularda ülke ekonomisine çok büyük katkı sağlanacaktır.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Afet İşleri Genel Müdürlüğümüz, Afet Kanunu kapsamında, deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri doğal afetlerde, yapı ve kamu tesislerinin genel hayata etkili olacak şekilde zarar görmesi veya görebileceğinin tespit edilmesi halinde ve İskân Kanunu ile yerleri kamulaştırılanlar ve göçebe hayatı yaşayanların yerleşik düzene geçmeleri amacıyla iskânlarının sağlanması görevlerini yerine getirmektedir.

Ülkemizin deprem başta olmak üzere doğal afetler bakımından riskli bir ülke olduğu bilinen bir gerçektir. Ülkemiz topraklarının büyük bir bölümü 1. derece deprem kuşağında yer almaktadır. Bu geniş deprem kuşağının % 66'sı da aktif fay hatları ile kaplıdır.

Nüfusu bir milyonun üzerindeki 11 büyük kentimiz de dâhil olmak üzere, ülke nüfusunun % 70'inin ve büyük sanayi tesislerinin % 75'inin kurulmuş bulunduğu bu bölgeler sürekli deprem tehlikesi ile karşı

karşıyadır. Örneğin; tarih boyunca pek çok yıkıcı depreme maruz kalan İstanbul, yalnızca 19'uncu yüzyılda 32 deprem geçirmiştir. Ortalama her 50 yılda bir orta şiddette bir deprem meydana gelmektedir.

Küresel ısınma ile meydana gelen tropikal değişikliğin sonucu hasar verici su baskını ve heyelan afetleri sayısında önümüzdeki yıllarda büyük artışlar olacağı tahmin edilmektedir. Ülkemizde taşkın olaylarının sayısı ve vermiş olduğu zararlar artmıştır. Her yıl ortalama 100 Milyon ABD Doları ekonomik zarara yol açmaktadır. Bu nedenle Bakanlığımız çığ ve heyelan önlem çalışmalarına da ağırlık vermiştir.

Bütünleşik Afet Yönetiminin ülke ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte kurulması amacıyla; Afet İşleri Genel Müdürlüğümüz, afetlerle ilgili temel politika, misyon ve vizyonunu yeniden şekillendirmiştir. Gelişmiş ülke örnekleri, zarar azaltmaya dönük yatırımların diğerlerine göre yedi kat tasarruf sağladığını göstermektedir. Bu örnekler de dikkate alınarak, afet sonrası kriz yönetimine minimum düzeyde gereksinim duyulmasını sağlayacak risk yönetimi çalışmalarına yoğunlaşmıştır.

Ayrıca, afet zararlarının azaltılması ve ülkemizdeki yerleşimlerin afetlere karşı güvenli hale getirilmesi için, her ölçekteki imar planlarının hazırlanması, bunun öncesinde yerel ölçekteki doğal afet tehlikesi ve risklerini belirleyen mikro bölgeleme haritalarının hazırlanması, plancıların ve mühendislerle yerel yönetimler tarafından bütüncül çalışmaların yapılmasına imkân verebilecek altyapı çalışmaları yapılması görevleri 2008–2012 yılları arasında, Bakanlığımıza verilmiştir.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri;

Afet konutları kısa sürede hak sahiplerine teslim edilmiştir.

2003-2009 yılları arasında Bakanlığımız, **afetler sonrası müdahalede hasar tespiti, yer seçimi, hak sahipliği ve borçlandırma işlemlerini eşzamanlı olarak planlayarak, çok kısa sürede tamamlamış ve geçici iskan konutuna ihtiyaç duyulmaksızın afetzedelerin daimi iskanını sağlamıştır.** Bingöl, İzmir, Erzurum, Doğubayazıt depremleri, Nevşehir Tuzköy jeomedikal, Bursa Mustafa Kemalpaşa Karaköy yangın, 2006 yılı Batman, Şanlı Urfa, Diyarbakır su baskını ve diğer afetlerden dolayı etkilenen afetzede vatandaşlarımız için 2003-2008 yılları arasında; **39336 konut 2392** ahır binası tamamlanarak afetzedelere teslim edilmiştir.

2009 yılı yatırım programımızda planlanmış olan afet konutlarından, yılsonu **1391** konut ihaleli ve **2850** konutta E.Y.Y'li olmak üzere toplam **4241** konut tamamlanarak afetzedelere teslim edilecektir. Böylece, **Hükümetimiz döneminde** toplam **43577** konut ve **2492** ahır binası afetzedelere teslim edilmiş olacaktır.

Ayrıca; 1966 Muş-Varto ve Erzurum-Hınıs depremleri ile 1975 Diyarbakır-Lice ve Hani depremlerinden uzun yıllardır konutlarının yapımını bekleyen afetzedeler de dâhil olmak üzere, 2003 yılı etüt proje programında olan **19283** konut ve **563** işyeri borcu bulunmaktaydı. **Hükümetimiz döneminde gösterilen çalışmalar sonucu 42 yıldır programa alınmadan konut yapımını bekleyen afetzedelerden Muş-Varto, Diyarbakır-Lice ve Hani depremlerinden hak sahibi olan afetzedelerin konutları tamamlanarak teslim edilmiştir.**

Hükümetimizin KÖY-DES projesi ile köy yerleşim yerlerine götürülen altyapı hizmetleri seferberliği ile birlikte altyapısı tamamlanmamış yerleşim yerlerinin altyapılarının yapımı programa alınması nedeniyle 2003–2008 yılları arasında yapımı tamamlanan afet konutları ile inşaatı önceki yıllarda tamamlanan afet konutları için toplam 180 adet alt yapı projesi ile 57 adet Afet Önleyici Tedbir Projesinin yapımı tamamlanmıştır. 2009 yılı yatırım programımızda planlanmış olan 174 adet altyapı projesi ile 7 adet afet önleyici tedbirin tamamlanması hedeflenmektedir.

Afet kadastro hızlandı. 2003–2008 yılları arasında 3381 yerleşim yerinde 29430 afetzede yer seçimi yapılarak onay alınmıştır. 2009 yılı içinde 438 yerleşim biriminde 2515 hak sahibi için yer seçimi çalışmaları yapılmıştır. 157 yeni yerleşim yerinin afet kadastro işlemleri, 90 yeni yerleşim yerine ait hâlihazır harita üretimi işleri tamamlanmıştır. 157 yeni yerleşim yerine ait imar planı onaylanmış 42 yerleşim yerinde imar planı tadilatı yapılmıştır. 28 yerleşim yerinde kamulaştırma ve 118 yerleşim yerinde tahsis işlemleri yapılmıştır. 202 yerleşim yerinde artan arsa satışı gerçekleştirilmiştir.

Marmara Depremi'nin son izleri de silindi. Altyapısı tamamen hasar gören, Sakarya İli ve Kocaeli İli Gölcük İlçesinin kanal şebekelerinin tamamlanması için **38 Milyon TL** ödenek gönderilmiştir. Ayrıca, Sakarya İli'nin bozulan yollarının onarımı için **27 Milyon TL** ödenek verilerek yol onarımları tamamlanmıştır. Yine, Sakarya İline su temin eden Gölprizi su projesine bugüne kadar **42 Milyon 500 Bin TL** ödenek aktarılarak proje tamamlanmıştır.

Marmara Deprem Bölgesinde Daimi İskân Konut Alanlarında arta kalan arsalardan dar gelirli vatandaşlarımızın konut edinmeleri için belediyelere ve kooperatiflere Bakanlar Kurulu kararıyla arsa tahsisleri yapılmıştır.

7269 sayılı Kanunun 31'inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu Kararı alınarak, Kentsel Yenileme ve Dönüşüm projeleri kapsamında kullanılmak kaydıyla bedelsiz olarak 437 ada 1 parsel, 439 ada 1 parsel, 482 ada 1 parsel, 485 ada 1 parsel ve 484 ada 1 parsel, toplam 171.655 m² miktarındaki 5 adet imar adası Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığına devredilmiştir.

4864 sayılı Kanuna göre Düzce ili Merkez ilçe Nalbantoğlu Köyü'nde konut alanı olarak ayrılan ve boş kalan arsaların yoksul aileler için konut yapılmak üzere; 194 ada 1 parsel, 196 ada 1 parsel ve 226 ada 3-4 parsellerdeki toplam 35.493 m² kısmı Bakanlar Kurulu Kararı ile Düzce Belediyesine devredilmiştir.

4864 sayılı Kanun kapsamında Sakarya İli Camili 2 Daimi İskan alanı içindeki 1578-1586-1587-1588-1590-1603-1610-1611-1646-1647-1648-1657-1658-1659-1661-1665-1670-1671-1672-1673-1676 No'lu imar adalarının toplam 191.202 m²'lik kısmı Kentsel Yenileme ve Dönüşüm Projesi kapsamında kullanılmak üzere Bakanlar Kurulu Kararı ile Adapazarı Büyükşehir Belediyesi'ne bedelsiz olarak devredilmiştir.

Düzce İlindeki 211-212-220-221 ve 183 No'lu imar adaları, Maliye Bakanlığı tarafından Bakanlığımız adına olan tahsisleri kaldırılarak Toplu Konut İdaresi Başkanlığına verilmiştir.

Ayrıca 7269 sayılı Kanun kapsamında 230 ve 231 No'lu imar adalarında toplam 28.781 m²'lik kısmı afetzede ailelere EYY metodu ile konut yapılmak üzere ayrılmıştır.

Depremzede hak sahipleri için yapılmış konut ve işyerlerinden artanları kamu kurum ve kuruluşlarına verilerek değerlendirilmiştir. Ülkemiz genelinde ağırlıklı olarak da Marmara Bölgesindeki afetzede hak sahibi aileler için yapılan konut ve işyerlerinden kullanılmayanlar, atıl vaziyetten kurtarılarak ekonomiye kazandırılması amacıyla, sosyal amaçlı kullanılmak üzere, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'ne 371 iş yeri, Kocaeli Gölcük Belediyesi'ne 106 iş yeri, Düzce İl Özel İdaresi'ne 128 iş yeri, Düzce Belediyesi' ne 102 iş yeri, Kaynaşlı Belediyesi'ne 3 iş yeri, Yalova'daki kamu kurum ve kuruluşlarına 131 iş yeri, Sakarya Adapazarı Büyükşehir Belediyesi'ne 40 iş yeri, Sakarya Özel İdare Müdürlüğü'ne 41 iş yeri, Burdur Belediyesi'ne 53 halı atölyesi, Bolu Belediyesi'ne 35 işyeri, Yalova Valiliği'ne 12 konut, Burdur Milli Eğitim Müdürlüğü'ne 4 konut, Bolu Valiliği'ne 12 konut, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'ne 30 konut olmak üzere toplam 1010 işyeri ve 58 konut 4864 Sayılı Kanun kapsamında, Bakanlar Kurulu Kararı'yla bedelsiz olarak verilmiştir.

Marmara Depremi sonrasında bölgede yapılan afet konutlarının bedelleri arasındaki eşitsizliklerin giderilerek, sosyal dengenin sağlanması için; 31.03.2006 tarih ve 2006/10283 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla toplam 24.193.584 TL tolere edilerek konut başına yaklaşık 1.300 YTL ile 3.000 YTL indirim sağlanmıştır.

Yine aynı Kararname ile Başbakanlık Proje Uygulama birimi tarafından yaptırılan **5866** işyerinin borçlandırma ve maliyet bedellerinde %50 indirim yapılması kararı ile hak sahiplerinin borçlarından yaklaşık **61.089 YTL** tutarında indirim yapılmış, işyeri maliyeti **20.000 YTL** ile **25.000 YTL** arasında olup **%50** indirimle işyeri başına **10.000 YTL** ile **12.500 YTL** indirim sağlanmıştır. Boşta kalan

işyerleri ihtiyacı olan kamu birimlerine Bakanlar Kurulu Kararıyla tahsis edilerek kamu yararı sağlanmıştır.

Böylece, vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi için toplam **85 milyon 282 bin 584 YTL** tutarında ilave destek sağlanmıştır.

5511 sayılı Kanunla, mevcut borcunu defaten ödeyen hak sahiplerinin borçlarından **%20** indirim yapılması imkânı getirilmiş, hak sahibi aileler ait konutların satışı ile geri ödemelerin dönüşümü hızlanmıştır.

Marmara Depremi sonrasında, bölgede kullanılmayan 4511 konteynırdan 2320 adedi toplatılarak Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nce envanter altına alınmıştır. Bunlardan, bir kısmının bakım ve onarımı yaptırılarak Kuzeydoğu Anadolu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu fay hattında bulunan ve deprem riski altındaki yerleşim yerlerinde, afet anında geçici barınmayı sağlamak üzere, merkez dâhil 11 ilde lojistik depolarda muhafaza edilmektedir. Bunların dışında 411'i Sakarya İlinde, 453'ü Düzce İlinde Kızılay deposunda bulunmaktadır.

Son yıllarda ülkemizde ve yurtdışında vuku bulan afetlerden dolayı, 808 adet konteynır da İran'ın Bam şehrinde meydana gelen depremden etkilenen afetzedelere barınmalarını sağlamak üzere gönderilerek bir Türk Köyü oluşturulmuştur. 2006 yılında Diyarbakır, Batman, Şanlı Urfa ve Mardin illerinde meydana gelen su taşkını afetinde 458 adet, 2007 yılı Ankara Bala depremi sonucu 49 ve ülkemizin değişik yerlerinde vukuu bulan afet olaylarından dolayı 315 konteynır, afetzedeler tarafından geçici iskan amaçlı olarak kullanılmaktadır.

İstanbul İli Avcılar ilçesindeki heyelan afeti nedeniyle adı geçen İlçe, 7269 sayılı Afetler Kanununun 13/d maddesi hükmü uyarınca,

Bakanlar Kurulu'nun 28.06.2005 tarih ve 9109 sayılı Kararı ile **“Afete Maruz Bölge”** ilan edilmiştir. Hak sahibi ailelere yapılacak konutlar için hazine arazisi tahsis edilerek tüm işlemleri Bakanlığımızca tamamlanmış olup, **140** konut ve **146** işyeri'nin inşaatları 2010 yılı içerisinde tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilecektir.

Nevşehir İli Gülşehir İlçesi Tuzköy Beldesi için Afet İşleri Genel Müdürlüğümüzce 23.07.2004 tarihli Jeolojik Etüt Raporu hazırlanarak kanserojen madde içeren zeolitli tüflerin yayılım gösterdiği alan 04.08.2004 tarih ve 7676 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile afete maruz bölge ilan edilmiş ve 258 konut ile 20 işyerinin nakli önerilmiştir. Nakil işlemine yönelik 01.09.2004 gün ve 12728 sayılı Genel Hayata Etkililik Olur'u alınmıştır. Afetzedelerin yeni yerleşim yeri Tuzköy sınırları içinde bulunarak yerleştirme işlemi gerçekleştirilmiştir. 245 konut ile 13 işyeri yılı içerisinde tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilmiştir.

Turizm alanlarını etkileyen kaya düşmesi afetine karşı ıslah çalışması başlatılmıştır. 2007 yılı başında Nevşehir Ürgüp İlçesi Temenni Tepesi'nden işyerleri üzerine kaya düşmüş, 3 kişi hayatını kaybetmiş ve 5 kişi yaralanmıştır. Bu tepenin etrafındaki 22 işyeri ve 50 den fazla konut kaya ıslahı çalışmalarıyla kurtarılmıştır.

2003–2008 yılları arasında çok sayıda afet etüdü yapılmıştır. Afet İşleri Genel Müdürlüğümüz, yaşanan bu afet olaylarına, hasar tespit, acil yardım, afet etüdü, geçici iskan vb. çalışmaları ile anında müdahale etmiştir.

Ayrıca; Kentsel ve kırsal alanların imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etütleri, muhtemel afet olaylarının (heyelan, kaya düşmesi, su

baskını, çığ vb.) afet etüdü, köy gelişim alanlarının afet riskinin belirlenmesi ve afet zararlarının azaltılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

2003–2008 yılları arasında Üniversite döner sermayeleri ve özel mühendislik bürolarınca hazırlanan 1366 adet jeolojik-jeoteknik etüt raporu Afet İşleri Genel Müdürlüğümüzce onaylanmıştır. Genel Müdürlüğümüz teknik elemanlarınca 3.192 yerleşim biriminde yapılan afet etütleri, hasar tespit çalışmaları sonucunda toplam 27.422 adet konutun afetlerden etkilendiği tespit edilmiştir.

Harita-kadastro ve aplikasyon faaliyetleri yürütülmüştür.

2003 yılından bugüne kadar, Afet İşleri Genel Müdürlüğünün alışma programı sonucunda; 7269 sayılı Kanun gereğince hak sahibi olan afetzedeler için yeniden konut yaptırmak için tespit edilen yeni yerleşim yerleri için:

-Ülkemiz genelinde kadastro bulunmayan 283 yerleşim biriminin 7269 sayılı Kanununun 18.inci maddesi gereğince lokal olarak afet kadastro TKGM'den istenmiş olup bu yerleşim birimlerinden 166 yerleşim biriminin afet kadastro tamamlanmıştır.

- Ülkemiz genelinde 90 yeni yerleşim yerine ait halihazır harita yapılarak onaylanmış olup, Elmadağ, Kalecik, ubuk ve Gölbaşı ilçelerinde ve Kastamonu ilinde yeni yerleşim yerlerine ait Halihazır Haritaları yapılarak, mevzi imar planlarına göre aplikasyonları yapılmıştır.

-Yine aynı Kanun gereğince değişik yerleşim birimindeki afet konutları tamamlananlardan 45000 adet konutun cins değişikliği, tapuya tescil ile hak sahibi afetzede ailelere ipotekli olarak devir ve temlikleri tamamlanmıştır.

Afetzedeler için bedelsiz arsa tahsisi yapılmıştır. 81 Vilayette 571 parselde 13.981.207,82 m² arazinin Bakanlığımıza tahsisi sağlanmıştır.

Kamulaştırma faaliyetleri yürütülmüştür.

-43 ilde 99 yerleşim biriminde toplam 23.154.631,74 TL tutarındaki taşınmaz malların kamulaştırılması yapılmıştır.

-Afettede yerleşim yerlerinde çeşitli sebeplerle artarak boş kalan Bakanlığımıza tahsisli 54 ilde 202 yerleşim biriminde bulunan taşınmaz malların 7269 sayılı Kanununun 31. maddesine göre satışının yapılabilmesi komisyonumuzda onaylanıp Valiliğine satış talimatı verilmiştir.

Planlama faaliyetleri sürdürülmüştür.

-Ülkemiz genelinde meydana gelen muhtelif Afetler nedeniyle “ 7269/1051 sayılı Kanuna göre hak sahibi kabul edilen ailelerin yerleşmesine esas olarak düzenlenen yer seçimi protokolleri doğrultusunda yeni yerleşim yeri olarak belirlenmiş veya Bakanlığımız adına tahsisli alanlarda 157 adet 1/1000 ölçekli mevzi imar planı ve 81 adet revizyon imar planı yapılarak onaylanmıştır.

Tabii afetlerden zarar gören belediyelerin 4123 sayılı kanun kapsamındaki mağduriyetleri giderilmiştir. Tabii afet nedeniyle meydana gelen hasar ve tahribata ilişkin hizmetlerin yürütülmesine dair 4123 sayılı Kanun'un 6. maddesinin üçüncü fıkrası, 4864 sayılı Kanun'un 5. maddesi ile “Tabii afete maruz kalan yörelerdeki belediyeler ile il özel idarelerine, maruz kaldıkları hasar ve tahribatları gidermek amacıyla, 7269 sayılı Kanun'un 20.06.2001 tarih ve 4864 sayılı Kanun'la değişik 33. maddesi çerçevesinde özel hesaplarda

toplanan kaynaklardan yardım yapılabilir. Bu yardımların miktarı, hasar ve tahribat oranları dikkate alınarak, Maliye Bakanı'nın uygun görüşü üzerine, Bayındırlık ve İskân Bakanı'nca tespit edilir." şeklinde değiştirilmiştir. Genel Müdürlüğümüzce yapılacak işlemler de 4864 sayılı Kanun yürürlüğe girdiği tarih itibari ile bu esaslar doğrultusunda yürütülmeye başlanmıştır.

Acil yardım ödeneği ilgili yerlere gönderilmiştir. Afete uğrayan yerleşim yerlerindeki üst ve altyapılarda meydana gelen hasarlardan dolayı genel hayatı etkileyen olumsuz şartların giderilmesi amacıyla 194.120.697 TL Acil Yardım, 34.827.754 TL Altyapı Hasarları ve 6.152.988 TL de Barınma-Kira olmak üzere toplam 235.101.439 TL'lik Acil Yardım Ödeneği gönderilmiştir. 2009 yılında ise 26.10.2009 tarih itibariyle 48.244.700 TL Acil Yardım Ödeneği gönderilmiştir.

İskân hizmetleri kapsamında köylerimizin fiziksel yerleşimi iyileştirildi. 5286 sayılı Kanunla kapatılan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden 5543 (2510) sayılı Kanunun ön gördüğü hizmetler Afet İşleri Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. 5543 sayılı Kanun 26/09/2006 tarihinde yürürlüğe girmiş olup bununla ilgili İskân Kanunu Uygulama Yönetmeliği hazırlanarak 2 Aralık 2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin yayımı ile uygulamada rahatlık sağlanmış ve programlardaki işlerin yürütülmesi hız kazanmıştır. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün kapatılmasını takiben devralınan İskan projeleri ve yeni projelerin yürütülmesi kapsamında fiziksel yerleşimin düzenlenmesi amacıyla köy nakli, köy toplulaştırılması ve köy gelişme alanı uygulamaları devam etmektedir.

İskân Kanunu uyarınca hak sahiplerine dağıtım yapıldı. 2006 yılında Hatay ilinde yaptırılan 25.664.000.-YTL proje bedelli 201 konut

(altyapısıyla birlikte) inşaatına KDV dahil 29.472.032.-YTL harcama yapılarak bitirilmiş ve hak sahiplerine dağıtılmıştır.

2007 yılında Kahramanmaraş'ta toplam 7.939.000.-YTL proje bedeliyle programa alınan 2 proje ile 84 adet konut (altyapısıyla birlikte) KDV dâhil 7.093.000.-YTL harcanarak 2008 yılında bitirilmiş ve hak sahiplerine dağıtımı için çalışmalar devam etmektedir.

Yine 2007 yılında Yozgat'ta 19.903.000.-YTL proje bedeliyle programa alınan 223 adet konutun (altyapısıyla birlikte) 2008 yılında ihalesi yapılmış ve 2008 yılı sonuna kadar 4.500.000.-YTL ödenek harcanmış olup iş devam etmektedir. 2009 yılında bitirilebilmesi için ödenek revizesi yapılmıştır.

2008 yılında Malatya'da 1.775.000.-YTL proje bedeliyle 18 konut ve altyapı programa alınmış ihalesinin yapılması için 230.000.-YTL ödenek tahsis edilmiş olup ihalesi yapılmıştır. 2009 yılında bitirilebilmesi için ödenek revizesi yapılmıştır.

Yine 2008 yılında Siirt'te 2.431.000.-YTL proje bedeliyle 28 konut ve altyapı programa alınmış ve ihalesi yapılarak yılsonuna kadar 278.000.-YTL ödenek harcanmış olup iş devam etmektedir. 2009 yılında bitirilebilmesi için ödenek revizesi yapılmıştır.

2005-2008 yılları arasında T oplu Konut İdaresi Başkanlığı ile yapılan protokol gereği 304 adet konut yapılarak hak sahiplerine dağıtılmıştır.

Kırsal alan planlaması kapsamında köylere destek sağlandı.

"Kırsal Alan Planlaması" kapsamında muhtelif köylerde Fiziksel Yerleşimin Düzenlenmesi amacıyla kendi evini yapana yardım (KEYY) metoduyla hak sahibi ailelere kısıtlı bütçe imkânlarıyla açılan aile

başına 24.000.-YTL kredi verilmesi yöntemiyle 403 adet konutun yapımının tamamlanması sağlanmıştır.

5543 sayılı kanunun 16. maddesi gereğince Kırsal Alanda Fiziksel Yerleşimin düzenlenmesi kapsamında yapılan yeni yerleşim alanlarına ait imar planlarının teknik yönden değerlendirilmesi ve onay işlemlerinin daha kısa sürede sonuçlandırılması için, planların onay yetkisi Valiliklerden alınarak Bakanlığımıza (Afet İşleri Genel Müdürlüğüne) verilmiştir.

İskân Projeleri kapsamında yatırım programında 13 ilde 18 proje de yer alan 3.945 iskân konutunun yapım çalışmaları devam etmekte olup, 270 adet konutun yapımının yılsonunda bitirilmesi planlanmıştır.

Kırsal alanda iç iskânın düzenlenmesi projesi kapsamında Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metoduyla yılsonunda 222 ailenin evleri kredi verilmek suretiyle tamamlanacaktır.

Ilısu ve Yusufeli Barajlarının yapımı kapsamında, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Afet İşleri Genel Müdürlüğü bu projelerin gerçekleştirilmesi için ortak çalışma yapmaktadırlar.

Ilısu Barajı kapsamında 1. ve 2. aşamadan etkilenen yerleşim yerlerinden başta Hasankeyf İlçe merkezi ve 15 köyde bilgilendirme toplantıları ve devlet eliyle iskân duyurusu yapılmış olup hak sahibi ve yerleşim yeri belirleme çalışmaları devam etmektedir. Ilısu Köyü ve Koçtepe Köyü halkı kendi köy sınırları içerisinde barajdan etkilenmeyen alanlarda fizik yerleşim istemişler ve bunlar için yeni yerleşim yeri belirlenmiştir. Ilısu köyü yeni yerleşim yeri çalışması tamamlanmış, 48 hak sahibi aile için parsel kuraları çekilmiş ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından konutların yapımına başlanmıştır. Koçtepe

Köyünün yeni yerleşim yerinde oluşturulacak parsel sayısını belirlemek için fiziksel yerleşim duyurusu yapılmış ve dilekçe veren yaklaşık 76 ailenin hak sahibi belirleme çalışmaları devam etmektedir.

- Hasankeyf İlçe merkezinin yeni yerleşim yeri ile kültürel park alanı olarak belirlenen yerin kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir. Kamulaştırma çalışmaları kapsamında 33 davalık parselden 25 tanesi sonuçlanmış ve 4 adet zilyetlik davasında ara karar idaremiz lehine çıkmıştır.

-Yusufeli Barajı nedeniyle yapılacak iskan uygulamaları kapsamında bilgilendirme toplantıları ve anket çalışmaları yapılmış olup belirlenen yeni yerleşim yeri ile ilgili etüt-proje çalışmaları devam etmektedir.

Yine karşılıksız yardım olarak hak sahiplerine ödenmek üzere, 2009 yılı içerisinde 456.750 TL kira yardımı Valilikler emrine gönderilmiştir.

Bakanlığımızın afetlerle ilgili temel prensibi yara sarmak yerine, yara almamak olarak belirlenmiştir. Bu manada risk yönetimini öne çıkaracak doğal afet zararlarını azaltmaya dönük çalışmalara hız verilmiştir.

Bu kapsamdaki proje ve çalışmaları şu şekilde özetleyebiliriz:

1-“Ulusal Sismik Ağ Sisteminin Geliştirilmesi Projesi”:

Bakanlığımız, bu amaçla 2008 yılı içerisinde 50 adet deprem gözlem istasyonu alımı yaparak, zayıf yer hareketi kayıt istasyonu sayısını 144'e, kuvvetli yer hareketi kayıt ağındaki istasyon sayısını 250'ye çıkartılmıştır. Ülke deprem aktivitesi 7 gün 24 saat izlenmekte, çözümlenmekte ve ilgili birimler bilgilendirilmektedir. Kuvvetli yer

hareketi kayıt ağı deprem gözlem istasyonu sayısının 2015'e kadar 500'e çıkarılması hedeflenmektedir.

2-“Doğu Anadolu’da Bulunan Farklı Mimari Mirasların Teknik Etkileşimi ve Koruma Programı Araştırma Projesi”: Proje çerçevesinde; tarihi mirasımızın deprem dayanımları incelemeye alınmıştır. Bu çerçevede geçmiş tarihsel dönemlerde yoğun depremlerden etkilenmiş ve Bizans, Ermeni, Gürcü, Selçuklu ve Osmanlı mimarisi tarihi eserlerince zengin olan Doğu Anadolu Bölgesinde çalışmalar yapılmış ve proje 2008 yılında sonuçlandırılmıştır. Proje sonucunda bölgede yer alan tarihi eserlerin deprem performanslarını ortaya koyan rapor ilgili birimlere iletilmiştir.

3-“Türkiye Ulusal Afet Arşiv Bilgi Sistemi Projesi”: Türkiye'nin yaşamış olduğu afetlere ait ulaşılabilen verilerin (haritalar, raporlar, fotoğraflar v.b.) Coğrafi Bilgi Sistemi mantığı içerisinde bilgisayar ortamına aktarılması ile vatandaşa daha hızlı ve güvenilir hizmet sunulması amaçlanmıştır. Bu amaçla öncelikle Afet İşleri Genel Müdürlüğü arşivindeki 27583 sayfa doküman, 2030 adet fotoğraf ve 737 adet dia, taraması yapılarak bilgisayar ortamına aktarılmış ve sorgulanacak hale getirilmiştir. Ayrıca sisteme;

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü,
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü,
- Orman Genel Müdürlüğü,
- Türkiye Atom Endüstrisi Kurumu,
- Emniyet Genel Müdürlüğü,
- Denizcilik Müsteşarlığı,
- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü,
- (Kapatılan) Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü

verileri girilmektedir.

4-“Bütünleşik Afet Tehlike Haritalarının Hazırlanması Projesi”: Yerel yönetimlerimize, imar uygulamalarına örnek olmak üzere başlattığımız proje kapsamında, Kastamonu ve Karabük illerinden sonra 2008 yılında Bartın ilinin bütünleşik afet tehlikesi haritası üretilmiştir. 2009 yılında Zonguldak ilinin bütünleşik afet tehlikesi haritası tamamlanarak Batı Karadeniz Bölgesinin bitirilmesi hedeflenmiştir.

5-“Yeni Nesil Deprem Yönetmelikleri İçin Performans Esaslı Değerlendirme ve Güçlendirme Yöntemlerinin Araştırılması ve Değerlendirilmesi”: Bakanlığımızın Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) ile birlikte yürüttüğü bu proje ile performans esaslı deprem mühendisliğinin temel unsurları olan deprem tehlikesinin spektral ivme ve yer değiştirmeler cinsinden modellenmesi, eleman performans kriterlerinin ve düzeylerinin hasar-şekil değiştirme ilişkilerini kullanarak tanımlanması ve ülkemiz koşullarında en pratik ve en ekonomik olarak uygulanabilecek güçlendirme tekniklerinin belirlenmesi sağlanabilecektir.

6-“Riskli Binaların Hızlı Değerlendirme Yöntemleri İle Belirleme Formunun Geliştirilmesi ve Pilot Uygulaması Projesi”: Ülkemizdeki öncelik verilmesi gereken riskli binaların biran önce belirlenmesi ve bu binaların analitik olarak değerlendirilmesi, Risk Yönetimi açısından, önem arz etmektedir. Deprem riski taşıyan gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin çoğunda bu değerlendirmeler için, kademeli değerlendirme yöntemleri kullanılmaktadır. Adı geçen proje ile bu konudaki mevcut mevzuat eksikliğini giderilmesi hedeflenmektedir.

7- “Çığ Haritalama ve Önlem Yapı Tekniklerinin Karşılaştırılarak Julian Alpleri ve Rize-Sivrikaya Uygulanabilirliğinin Ortaya Konulması Projesi”: Slovenya Anton Melik Coğrafya Enstitüsü ile Afet İşleri Genel Müdürlüğümüzün TÜBİTAK destekli olarak yürüttüğü proje ile çığ haritalama ve önlem tekniklerinin karşılaştırılması, standardizasyon oluşturma imkânları irdelenmektedir. Bu projenin teknik çalışmaları sonuçlanmış olup, sonuç raporu hazırlanmaktadır.

8- “Türkiye’deki Dağcılık Aktivitelerinin Yapıldığı Dağların Güvenli Rotalarının Belirlenmesi- Aladağlar Örneği Projesi: Proje, TÜBİTAK 1001 Araştırma Projeleri desteği ile gerçekleştirilmektedir. Bu projede; alanın Çığ Tehlike Haritası hazırlanacak, tırmanma rotalarında alınabilecek önlemler belirlenecek ve bu durum üç yabancı dilde kitapçıkla yurtiçi ve yurtdışına dağıtılacaktır. Bu çalışma daha sonra ülkemizde dağcılık sporunun yapıldığı diğer dağ silsilelerinde de gerçekleştirilecektir. Arazi çalışmaları tamamlanmış olup, yıl sonuna kadar haritaların sayısal ortama aktarılması, kitapçığın taslak haline son şeklinin verilmesi çalışmalarının bitirilmesi hedeflenmektedir. 2010 yılında da kitapçığın basımı ve dağıtımı ile diğer dağ silsilelerinde aynı çalışmanın yapılması için gerekli faaliyetlerin başlatılması planlanmaktadır.

9- “Türkiye Çığ Tahmin ve Erken Uyarı Sisteminin Oluşturulması Projesi” (ÇİĞTEUS): Afet İşleri Genel Müdürlüğümüz, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ve Gazi Üniversitesi ile beraber yapılmakta olan bu proje çalışmalarında; mevcut meteorolojik veriler, kar profili ölçümleri ile beraber analiz edilerek çığ tahmininin

yapılması, Erken Uyarı Sisteminin kurulması, işletilmesi ve tüm ülkeye yaygınlaştırılması çalışmaları yapılacaktır. Projeye 2009 yılı içinde ülkemizle benzer meteorolojik ölçüm ağı altyapısına sahip olan Rusya ile ortak çalışmaların başlatılması umuduyla TÜBİTAK'a araştırma projesi destek talebinde bulunulmuştur. Kabulü halinde her iki ülkenin pilot alanlarında mevcut meteorolojik ölçümler ve kar profil ölçümleri ile sistemin temellerinin atılmasına başlanacaktır.

10- "Kar ve Çiğ Ölçümlerinin Standardizasyonu ve Orta Asya Bölgesine Yaygınlaştırılması Projesi": TİKA Koordinatörlüğünde Özbekistan ile beraber gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bu projede; kar ve çiğ rasatlarının karşılaştırılması, en ideal rasatların ve ölçüm sıklıklarının belirlenmesi, ölçümlerde standardizasyonun sağlanması ve bölgesel kullanımının yaygınlaştırılması amaçlanmış ve arazi çalışmaları tamamlanmıştır. TİKA'nın yapacağı alımlarla malzeme desteği ve teknik destek sağlanacak ve çalışmalar diğer Orta Asya ülkelerinde de başlatılacaktır.

11- "Avrupa-Akdeniz Büyük Doğal ve Teknolojik Afetlerle Mücadele Antlaşması (EUR-OPA) Üyeliği ve Avrupa Doğal Afetler Eğitim Merkezi (AFEM) Eğitim Projeleri": 1987 yılında imzalanan EUR-OPA Antlaşması uyarınca AFEM, doğal ve teknolojik afetler konularında antlaşma üyesi ülkelerin, afete karşı önlem alma, afet etkilerini giderme konusunda görevli personelini ve halkını eğitmekle görevli bir merkezdir. AFEM bu görevleri kapsamında 2007-2015 dönemini içeren yıllık afet eğitim faaliyetleri programını çıkarmış olup, ulusal ve uluslar arası düzeyde eğitim faaliyetleri, seminer, konferans, basılı ve görsel yayınlar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

12-“Aktif Fayların Üstünde Planlama ve Tampon Bölge Oluşturma Kriterleri Projesi” ile planlama öncesi ve sonrası afet tehlike ve risklerinin azaltılmasına yönelik planlamada eşik değer olarak göz önünde bulundurulması gereken konuların başında, aktif faylar üzerinde ve çevresinde kentsel planlama kriterlerinin belirlenmesi, tampon bölge oluşturma esaslarının ve yasal düzenlemelerin ortaya konması amaçlanmaktadır. Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı sağlıklı kentsel ve kırsal planlamanın bir ayağını oluşturan yerbilimsel verilerin planlamaya entegrasyonunda, Depremden kaynaklanan yüzey kırıklarının üzerindeki afet tehlikelerini ve risklerini hesaba katan yaklaşımların bilimsel ve yasal mevzuat çerçevesinde uygulanabilirliği de bu proje ile ortaya konulmuş olacaktır.

13-“Güneybatı Anadolu Moloz Akması Alanlarının Tespiti Projesi” ile pilot bölgede, geçmişte yaşamış ve gelecekte yaşanma riski taşıyan çamur ve moloz akması alanlarını belirleyerek, haritalamak ve bunların önlemesine ilişkin gerekli irdemelerin yapılmasını amaçlanmıştır. Elde edilen sonuçların yerel yönetimlerle paylaşılmasıyla; pilot bölgedeki insanların afetlerden etkilenme olasılığı en aza indirgenmeye ve mümkünse önlenmeye çalışılacaktır. Karar verici mercilerin ve halkın, çamur-moloz akması konusunda bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

14-“Türkiye Afete Duyarlı Yerleşime Uygunluk Sistemi Projesi (TADYUS)”: Proje kapsamında, Afet İşleri Genel Müdürlüğü arşivinde bulunan tüm rapor ve etütlerin sayısal ortama aktarılarak, arazi kullanımına yönelik öneri ve kısıtlamaların uygulayıcı kurumlar tarafından kullanılmasına açık hale getirilmesi amaçlanmıştır. Bu

sayede, özellikle afet riski taşıyan yerleşim birimleri ve birimlere ait planlama kriterleri tek bir merkezde toplanacak ve istenildiği takdirde diğer uygulayıcı kurumlarla (Belediyeler, İller Bankası Genel Müdürlüğü, yerel idareler vb.) eşzamanlı olarak paylaşılacak ve dolayısıyla daha realist ve daha hızlı arazi kullanımı düzenlemeleri yapılabilecektir.

Hükümetimizin Kurumsal yapılanma faaliyeti kapsamında afet, acil durumlar ve sivil savunmaya ilişkin hizmetleri yürütmek üzere Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kurulması teşkilatı ile görev ve yetkilerini düzenleyen 5902 Sayılı Kanun 17 Haziran 2009 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yasa ana hatlarıyla Başbakanlığa bağlı Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı'na bağlı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığımıza bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğünü Başbakanlık bünyesinde "Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı" adı altında birleştirmekte, illerde ise İl Özel İdareleri bünyesinde ancak doğrudan valilere bağlı olarak "İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri" kurulmasını öngörmekte, il ve ilçelerdeki Sivil Savunma Müdürlüklerini kaldırmaktadır. Bu yasa ile Risk Kriz yönetiminde bütüncül bir afet yönetim sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü; İmar Kanunu ve Yönetmeliklerine ilişkin düzenlemeleri yapan ve bunların yurt çapında uygulanmasına yön veren; planlama ve imara yönelik düzenlemeleri yapan, usul ve esaslar ile standartları belirleyen; kentsel ve kırsal yerleşmelerde planlama ve yapılaşmanın imar mevzuatına uygunluğunu sağlamak için yerel yönetimlere yön veren; kamu

yatırımlarına yönelik her tür ve ölçekteki planları, kıyılar ve kıyı yapılarıyla ilgili planları kontrol eden ve onay işlemlerini yürüten, Afet Bölgelerindeki her tür ölçekteki planları, hazırlayan ve onaylanmak üzere Bakanlığa sunan, Belediye ve Köylere mali ve teknik yardımlarda bulunan; yapı müteahhitlerinin, plan ve harita müelliflerinin sicillerini tutan, karne ve yeterlilik belgelerini ve yurtdışı müteahhitlik belgelerini düzenleyen; Yerel Yönetimlere, ilgili kurumlara, halka ve çeşitli meslek gruplarına yönelik eğitimler düzenleyen; Kırsal alanların kalkınmasına yönelik mekânsal konularda çalışmalar yapan ve Bakanlığımızın bilişim yatırımlarını gerçekleştiren teknik bir ana hizmet birimimizdir.

Kıyı Mevzuatı kapsamında; Bakanlığımızca yürütülen bütünlük kıyı alanları projeleri ile ülkemiz kıyı kaynaklarının en yararlı, etkili ve dengeli bir şekilde kullanımını ve korunmasını sağlamak, koordinasyonu geliştirecek hiyerarşik bir planlama anlayışı getirmek ve kıyı alanlarındaki sorunların çözümüne yönelik yeni bir planlama yaklaşımı geliştirilmesi hedeflenmektedir. Son yıllarda yapılan kıyı alanları planlamasında Bütüncül Kıyı Alanları Planlama kavramı esas alınmakta olup ülkemiz kıyıları hem fonksiyonel hem de alan olarak bütüncül üst ölçekli planlama anlayışıyla değerlendirilmektedir. Bu kapsamda 2008 yılı içerisinde **İzmit Körfezi Bütüncül Planı** onaylanmıştır. Aynı kapsamda 2009 yılı içerisinde ise **İskenderun Körfezi Bütüncül Planı** onaylanmış olup **Samsun Bütüncül Planlama ve Yönetim Projesi** tamamlanmıştır. Planlama çalışmaları ise 2009 yılı içerisinde tamamlanacaktır. **Antalya iline ait Bütüncül Planlama ve Yönetim Projesine** ait çalışmalar da devam etmekte olup, 2009 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Bu kapsamda 2010 yılında Kıyı ve etkileşim alanlarını koruma, kullanma, planlama ve denetimi ile ilgili ulusal strateji belirleme projelerimize devam edilecektir.

Ayrıca, 2009 yılında Kıyı Kanunu uyarınca Antalya Kruvaziyer ve Konteynır Limanı, Mersin İli TCDD Kruvaziyer ve Konteynır Limanı gibi liman ve tesisleri, boru hatları, şamandıra ve platformlarını içeren kıyı yapılarına ilişkin 49 adet 1/1000 ölçekli uygulama imar planı onayı ile 71 farklı alanda kıyı kenar çizgisi tespit ve onay işlemi yapılmıştır.

Kıyı kenar çizgilerinin değerlendirilmesi ve tamamlattırılmasına yönelik çalışmalarımıza da 2010 yılında devam edilecektir.

Bunlara ilave olarak planlama çalışmaları kapsamında; 2009 yılında, 3194 sayılı imar Kanununun 9. maddesi uyarınca İzmir Kentsel Bölge Nazım İmar Planı Değişikliği, T Tipi Ceza İnfaz Kurumu amaçlı Edremit Körfezi Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Nazım İmar Planı Değişikliği gibi 1/25000 ölçekli imar planları ile Yargıtay Başkanlığı Hizmet Binası, Anayasa Mahkemesi Hizmet Binasına ilişkin Plan değişikliği, Ankara Atatürk Kültür Merkezi alanında Ankara Arena Çok Amaçlı Spor Kompleksi, Kara Harp Okulu Kışlası gibi resmi bina ve tesisleri; ayrıca özel kanunlarla yetki verilen kanunlara dayanarak patlayıcı madde depoları, milli park alanları, afetzede yerleşim alanları ve değişikliklerine ilişkin toplam 45 adet imar planının onay işlemleri 2009 yılında tamamlanmıştır.

İmar uygulamaları kapsamında; İmar Kanunu ile ilişkili diğer mevzuat arasındaki uyumu sağlamaya yönelik araştırmalar ve çalışmalar yapılmakta, imar ile ilgili mevzuatın oluşturulmasına yönelik faaliyetler yürütülmektedir.

Bakanlığımızca kentsel dönüşüm, çarpık yapılaşmış yerleşmelerden; planlı, sağlıklı ve güvenli yerleşmelere geçişin bir aracı olarak görülmektedir. Ancak, bundan daha önemlisi; sosyal politikaların kentlerde hayata geçirilmesini sağlayacak en önemli araçlardan biri olup, geniş çaplı ekonomik etkileri olan, iyi yönlendirildiğinde ülke kalkınmasına ciddi katkılar sağlayabilecek, önemli bir yatırım alanıdır. Finansal boyutu ve etkileri itibarıyla, merkezi yönetim, yerel yönetim ve özel sektörün birlikte hareket etmesini gerektirmektedir. AB uygulamaları göstermektedir ki bu süreç sadece yerel yönetimlere veya özel sektöre bırakabilecek bir süreç değildir.

Bu nedenle, Bakanlığımız, kentsel dönüşüm konusunda bugüne kadar yürürlüğe konulan kanuni düzenlemelerin tamamlayıcısı olmak üzere “**Dönüşüm Alanları Hakkında Kanun**” Tasarısını hazırlamış olup, yeniden T.B.M.M.’ye iletilmek üzere çalışmalar hızlandırılmıştır.

Ayrıca 2010 yılında kentsel göstergeler sisteminin uygulanması ve kılavuzunun yenilenmesi çalışmalarına devam edilecektir.

Kırsal Alanlar kapsamında; Kırsal Yerleşmelerde Güvenli ve Yöresel Mimari Özelliklere Uygun Yapılaşmanın Yaygınlaştırılması Projesi, Kayseri pilot il olarak seçilerek 2008 yılında başlatılmış ve 2008 yılı sonunda tamamlanmıştır. Proje ile kırsal yerleşimlerde yapılacak yapıların yörenin yaşam koşullarına ve alışkanlıklarına, yöre kültür ve ekolojisine, yöre mimarisine, fen ve sağlık kurallarına uygun olması, yöresel malzemeler kullanılarak yapılabilmesini sağlamak amacıyla mimari projeler üretilmiş ve diğer illerde yapılacak çalışmalara yol gösterici rehber kitap hazırlanmıştır. Çevre illerden ve akademik ortamdan da katılım sağlanarak 2009 yılı içerisinde proje sonuçları ilgili

tarafarla paylaşılmıştır. 2010 yılında benzer bir proje farklı bir ilde uygulanarak projenin yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Kırsal yerleşmelerin kentlerden farklı yaklaşımlarla ele alınarak yöresel doku ve yaşam biçimine uyumlu olarak planlanmasına olanak sağlayacak mevcut bir düzenleme bulunmaması nedeniyle, bu alanlarda yeni planlama anlayışının geliştirilmesine yönelik, Kırsal Yerleşme Planlamasının usul ve esaslarını belirlemeye yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Köy Yerleşik Alan Sınır Tespitlerinin Yaygınlaştırılması amacıyla, köy yerleşik alan sınırlarının tespit edilerek, köylerde yaşayan vatandaşların mağduriyetlerinin en aza indirilmesi için yerleşik alan sınırlarının tespitlerinin bir program dâhilinde tamamlanmasına yönelik çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Stratejik Fiziki Planlama Çalışmaları Kapsamında; Yürütülmekte olan Kentsel Gelişme Stratejisi Hazırlama Projesinin (**KENTGES**) ilk aşamasında kentleşme sektörüne ilişkin tüm paydaşların katılımı ile ilgili kurum ve kuruluşların çalışmalarına temel teşkil etmesi amacıyla 04-07 Mayıs 2009 tarihleri arasında Kentleşme Şûrası Genel Kurulu düzenlenmiştir. Şûra sonucunda alınan kararların özeti Şûra Sonuç Bildirgesi ile kamuoyuna duyurulmuş ve ayrıca Şûra Kitabı, Komisyon Raporları ve Şûra Sonuç Bildirgesi tüm kurum ve kuruluşlara iletilmiştir. KENTGES Projesinin II. Aşaması kapsamında ise Şûrada yapılan tespit ve öneriler de değerlendirilerek bu yılın Aralık ayı sonunda kapsamlı bir “KENTGES Kentsel Gelişme Strateji Belgesi Eylem Planı” elde edilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bakanlığımız tarafından; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 10 Mart 2005 ve 2005/5 nolu “Kamu Kuruluşlarının Ar-Ge'ye dayalı

ihtiyaçlarının karşılanması” amaçlı kararı doğrultusunda, TÜBİTAK tarafından değerlendirilmesi amacıyla **Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Kamu Araştırma Programı** teklifi (**BİKAP**) hazırlanmıştır. Bu program; nasıl bir politika ve strateji ile hangi tür araştırma alanları ve bunlara ilişkin proje konularının yer alacağını kurgulamakta olup, bu araştırma alanları Bayındırlık ve İskân Bakanlığı’nın stratejik amaçları ile paralel olarak ele alınmıştır. Program kapsamında Bakanlığımız ve TÜBİTAK tarafından 12–14 Haziran 2009 tarihleri arasında Gebze Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE) Tesislerinde toplam 100 kişilik kurum, kuruluş, üniversite, sektör temsilcisinin katılımı ile ortak akıl toplantısı düzenlenmiştir. Ortak akıl toplantısında Planlama ve Mevzuat, Kıyı Alanları, Kentleşme, Kırsal Alanlar, Altyapı, Yapı, Afet, Eğitim konu başlıkları altında toplam 164 proje katılımcılar tarafından üretilmiştir.

Kamu Araştırma Programı Teklifi onaylanmak üzere Kasım ayında Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Toplantısı gündemine sunulacaktır.

Mücvir alanlar kapsamında; Belediyelerin ve yerleşmelerin sağlıklı ve düzenli gelişebilmesi için 2009 yılı içinde 21 adet mücvir alan incelemesi yapılmış ve onaylanmıştır. Ayrıca Adrese Dayalı Kayıt Sistemi(AKS) kapsamında yerel yönetimlerce yürütülen yapı ruhsatı çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla daha önce başlanılmış olan Ülke genelinde mücvir alanların, adres bilgi sistemiyle bütünleştirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

Ayrıca, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu altında çalışan Yatırım Yeri Teknik Komitesi Başkanlığı faaliyetlerini Bakanlığımıza bağlı olarak yürütmekte olup, planlama ve yer seçimine ilişkin yatırımcının karşılaştığı veya karşılaşılabileceği sorunlara

çözümler üretilmekte ve yatırımın önündeki engeller bir bir kaldırılmaktadır.

Planlamaya dayalı çalışmalarda üretilen veya kullanılan tüm paftaların, ek dokümanların, hava fotoğraflarının ve uydu görüntülerinin arşivlendiği, sunulduğu Coğrafi Veri Arşiv Sistemi çalışmalarımız devam etmektedir. Bu kapsamda, sistemin kurulması tamamlanmış olup, arşive veri aktarımı devam etmektedir. Sistemin 2010 yılı içinde farklı yetkilendirmelerle bakanlık içine ve dışına açılması planlanmaktadır.

Yerel Yönetimlere Destek Faaliyetleri kapsamında; Turizm öncelikli yöre belediyelerinin yapacakları düzenleme ve kamulaştırma projelerine katkı niteliğinde yardım yapılmaktadır. Bu kapsamda 2009 yılı bütçesinden ayrılan 3.893.000 TL. Turizm öncelikli yöre belediyelerine tahsis edilmiştir. Ayrıca İller Bankası karının %55'i köy gelirlerini artırıcı tesis projelerinde kullanılmak üzere köy kalkınma payı olarak ayrılmakta olup, 2009 yılı için ayırım yapılmaksızın her ilin 30 köyüne her bir köy için 41.900 TL yardım gönderilmektedir.

“Yerel Yönetimlerin (İl Özel İdareleri- Belediyeler) İmar Hizmetleri Eğitim Projesi” kapsamında, İmar Mevzuatının uygulanmasında Yerel Yönetimlerin karşılaştığı sorunların ve güçlük çekilen konuların açıklanması ve yorumlanmasında ülke çapında ortak bir uygulama geliştirmek amacıyla 2008 yılında Doğu Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yapılan “İmar, Kıyı ve Afet Uygulamaları Bölgesel Seminerleri”nin uygulanmasına 2009 yılında da devam edilerek; İç Anadolu, Orta Anadolu, Orta Karadeniz ve Akdeniz Bölgesel seminerleri sırasıyla Konya, Nevşehir, Samsun ve Antalya illerinde bölge illerinden konuyla ilgili teknik personelin katılımı

sağlanarak gerçekleştirilmiştir. Bu seminerlere toplam 820 kişinin katılımı sağlanmıştır.

2010 yılında Trakya, Batı Akdeniz, Marmara ve Ege Bölgesinde devam edecek kıyı, imar, afet uygulamaları seminerleri ile de 800 kişinin eğitimi sağlanacaktır.

17 Ağustos 1999 Doğu Marmara Depremi müteakip, mevcut binaların deprem güvenliğinin belirlenmesi ve güçlendirilmesi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından 2003 yılında mevcut yönetmeliğin yenilenmesi için başlatılan çalışmalar sonucunda hazırlanan yeni yönetmelik 06.03.2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlamıştır.

Bakanlığımızca yürütülen İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi (İSMEP) kapsamında, 2009 yılı Mayıs ayında başlanan ve devam eden yeni yönetmelik ile ilgili inşaat mühendislerinin bilgi düzeylerinin artırılması ve depreme hazırlık aşamasındaki güçlendirme çalışmalarının iyileştirilmesi için Ankara, İstanbul, Bursa ve Van'da düzenlenen eğitimlerle yaklaşık 500 mühendisin eğitimi sağlanmıştır.

2010 yılında da bu eğitim çalışmalarımız sürdürülecek olup, düzenlenecek 30 seminer ile 3000 inşaat mühendisinin eğitimi sağlanacaktır.

Müteahhitlik Hizmetleri ve Belgelendirme çalışmaları kapsamında, yurt içinde ve yurtdışında taahhüt üstlenen müteahhitlerimize, 111 adet yurtiçi müteahhitlik belgesi, 34 adet yurtdışı müteahhitlik belgesi, 73 adet geçici müteahhitlik belgesi, 223 adet imar planı yapımı yeterlilik belgesi ile 1 adet harita müteahhitlik belgesi düzenlenmiştir.

Ayrıca, çıkarılması düşünölen **Yapı Müteahhidi Yetki Belgesi Yönetmeliği** ile ruhsata tabi iş yapan yapı müteahhitlerinin denetlenmesi amaçlanmakta, Yapı Müteahhitliğinin sertifikasyonu ile bu mesleğin, mesleki ve mali yeterliliği haiz olanların yapabileceği bir sektör haline getirilmesi hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı, her türlü etüt, proje, kontrollük, inşaat, tesisat işleri ile ilgili anlaşmazlıkları inceleyen ve karara bağlayan, Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartnameler, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlayıp yayınlayan teknik bir Kurul'dur.

İnşaat sektöründe, genel teknik şartların belirlenmesi ve müteahhitler ile kamu kurum ve kuruluşları arasında yaşanan sözleşme anlaşmazlıklarının yargıya intikal etmeden önce kısa bir sürede çözüme kavuşturulması çok büyük önem arz etmektedir.

Bu çerçevede; gerek 4734 sayılı Kamu İhale Kanununu yürürlüğe girmeden önce ihale edilerek yapımı devam eden işler ve gerekse, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri ile yabancılık unsuru taşıyan FIDIC tipi yapım sözleşmelerindeki uygulamalarla ilgili sorunlar ve anlaşmazlıkların çözümüne yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşları Kurul görüşüne başvurmakta ve inceleme neticesinde alınan Kurul kararlarıyla anlaşmazlığın çözümüne katkı verilerek, taraflar arasındaki bir çok anlaşmazlık çözüme kavuşturulmakta ve dolayısıyla yargının yükü hafifletilmeye çalışılmaktadır.

Yapım sözleşmelerinin yürütülmesinde, yönlendirici, ihtilafları giderici kamusal bir otoritenin etkin olmasıyla, çoğu teknik kaynaklı sözleşme uyuşmazlıklarının yargı öncesi çözümüne hız kazandırılması

ve uygulama birliği sağlanması önemli bir ihtiyaç olup, Yüksek Fen Kurulu bu alanda Ülke genelinde son derece etkin hizmetler vermektedir.

Diğer taraftan, Yüksek Fen Kurulu Başkanlığınca çok kapsamlı araştırma, inceleme ve değerlendirmeler sonucu ile geçmişten gelen tecrübe ve bilgi birikimine dayalı olarak hazırlanan, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analizler, tarifler ve şartnameler, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile ihale edilen ve halen yürütölmekte olan yapım sözleşmelerinde kullanılmakta ve uygulanmaktadır. Bu dokümanlar ayrıca; 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre yapılmış ve yapılacak olan yapım işlerinde, gerek maliyetlerin belirlenmesi ve gerekse, ortak terminoloji, ortak şartname, ortak imalat tarifi ve malzeme standartları açısından Ülke genelinde başvuru olan en temel kaynağı oluşturmaktadır.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Bakanlığımızın ilgili kuruluğu olan **İller Bankası Genel Müdürlüğümüz**; 2948 Belediye, 16 Su ve Kanal İdaresi, 81 İl Özel İdaresi ve 2 İlçe Özel İdaresi olmak üzere toplam 3047 mahalli idare birimine hizmet üretmektedir.

İller Bankası; harita, imar planı, jeolojik ve jeoteknik etüt, içmesuyu, kanalizasyon, her türlü arıtma, katı atık, deniz değerji, jeotermal enerji uygulamaları, belediye hizmet binaları, soğuk hava deposu, terminal ve peyzaj projeleri gibi geniş bir alanda belediyelerimize yatırım hizmetleri vermekte ve her türlü finansman ihtiyaçlarını orta ve uzun vadeli olarak temin etmektedir.

2008 yılında belediyelerimize çeşitli işler için 1 Milyon 550 bin TL tutarında kredi tahsis edilmiştir.

İller Bankasının 2009 yılı Bütçe Dönemi Yatırım ve Finansman Faaliyetlerine baktığımızda;

2009 yılında kredi talebinde bulunan belediyelerden, şartları uygun olanlara kredi sağlanmıştır. Bu çerçevede Bankamızdan talepte bulunan belediyelerimize 435 adet çeşitli işler için 480 Milyon TL kredi tahsis edilmiştir.

Ekim ayı itibarı ile Belediyelerimize Banka yatırım programında yürütülen işler için 177 Milyon TL, Belediyelerin kendi yatırım programında yürütülen işlerine 473 Milyon TL, Araç-gereç ve malzeme alımları için 161 Milyon TL olmak üzere toplam 811 Milyon TL kredi kullanılmıştır.

Yılsonuna kadar kullanılacak kredi miktarının 1 Milyar TL'nin üzerine çıkacağı tahmin edilmektedir.

Bankaca 2009 yılında yapımı tamamlanan;

- 51 adet harita,
  - 41 adet imar planı,
  - 15 adet içmesuyu tesisi,
  - 11 adet atıksu şebeke tesisi,
  - 2 adet atıksu arıtma tesisi,
  - 115 adet çeşitli kentsel üstyapı tesisi,
- belediyelerimizin hizmetine sunulmuştur.

Daha ziyade küçük ölçekli belediyelere malzeme ve ekipman kredisi vermek sureti ile ihtiyaç duyulan malzeme ve her türlü ekipmanı temin etmeleri sağlanarak, yerel yönetimlerin altyapı projelerini ihalesiz kendi imkanları ile oldukça ekonomik yoldan yapmalarına imkan veren bir model uygulamaya konmuştur. Bu suretle çok sayıda belediyenin

kanalizasyon ve içmesuyu niteliğindeki projelerini gerçekleştirmeleri sağlanmıştır.

İller Bankası, son yıllarda belediyelerin yanında İl Özel İdareleri'nin yatırım projelerine de önemli ölçüde finansman temin etmektedir. Yol yapımı, köprülÜ kavşak yapımı, okul, içmesuyu tesisleri, araç gereç ve malzeme alımları bunların başında gelmektedir.

İller Bankası 2003 yılından itibaren çevre projelerine özel önem vermektedir. Bu yıl 82 adet atıksu şebeke ve arıtma tesisinin etüt, 47 adet atıksu şebeke ve arıtma tesisinin proje çalışmaları yapılmıştır.

Mali kaynağı yetersiz olan belediyelerin kentsel altyapı ihtiyaçlarının karşılanmasına finansal destek sağlanması amacı ile Genel Bütçe'den İller Bankası'nca aktarılan ödenekten katkı sağlanarak; 46 adet kanalizasyon ve arıtma tesisi ile 12 adet içmesuyu ve arıtma tesisinin yapım çalışmaları devam etmektedir.

İller Bankası, belediyelere teknik danışmanlık ve müşavirlik hizmetleri vermekte ve kendi imkânları ile yapmış olduğu işler karşılığında bir bedel almamaktadır.

Bu işlerin başında;

- Hâlihazır Harita,
- İmar Planları,
- Projelendirme çalışmaları
gelmektedir.

Son yıllarda devletin birçok kurumunda olduğu gibi İller Bankası'nda da önemli değişimler yaşanmıştır.

Öncelikle, İller Bankası "kâr" amacı güden bir kurum olmaktan çıkartılıp, "hizmet" amaçlı kurum haline getirilmiştir.

Belediyelerimizin sorunlarının çözümüne katkı sağlamak ve daha iyi hizmet sunmak amacıyla kredilerin faiz oranları düşürülmüş ve vadeleri uzatılmıştır. Uzun vadeli yatırım kredilerinin vadesi 5 yıldan 10 yıla çıkarılmış, faiz oranı %35'ten %9'a indirilmiştir. Ayrıca, 3 yıla kadar geri ödemesiz dönem uygulaması başlatılmıştır.

2009 yılında belediyelerimizin araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarının karşılanması için verilen krediler de dâhil her türlü yatırım projesi kredilerinde faiz oranı %9 olarak uygulanmaktadır. Böylelikle, İller Bankası yaklaşık 20–25 yıldır Türkiye'de ilk defa bankaların uyguladığı faiz oranını %10'un altına indirmiş bulunmaktadır.

İller Bankası tarafından gerçekleştirilmekte olan önemli icraatlardan birisi de BELDES Projesi kapsamında yürütülen işlerdir.

2007 yılında Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile başlatılan ve 2009 yılında da devam edilen, belediyelerin altyapısının desteklenmesi (BELDES) Projesi ile nüfusu 10.000'in altında bulunan, şebekeli içmesuyu olmayan veya çok yetersiz olan belediyelerin içmesuyu tesisleri İller Bankası'nca projelendirilmekte ve hibe olarak yapılmaktadır. Bu kapsamda Genel Bütçe'den İller Bankası'na tahsis edilen 74 Milyon 650 Bin TL ödenek ile 69 adet belediyenin içmesuyu tesisi yapılmakta olup, 21 adedi tamamlanmıştır.

Yerel yönetimlere ait projelerin kredilendirilmesinde banka kaynaklarının yanı sıra uluslararası finans kaynaklarından da faydalanılmaktadır. Dünya Bankası'ndan temin edilen 213 Milyon Euro tutarında kredi ile 11 adet belediyemizin su, atıksu ve katı atık projelerinin yapımı gerçekleştirilmektedir. Ayrıca Dünya Bankası ile Belediye Hizmetleri Projesi için 300 Milyon ABD Doları ek finansman kullanılması ve daha çok küçük ve orta ölçekli belediyelerin altyapı

ihtiyaçlarının (İçmesuyu, kanalizasyon, arıtma) karşılanması amacıyla Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) ile kredi görüşmeleri devam etmektedir.

Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde İller Bankası ülkemizin çevre sektöründe yürüttüğü tüm çalışmalarda aktif rol alarak tecrübesi ve bilgi birikimini diğer kurumlarla paylaşmaktadır.

Avrupa Birliği fonlarından hibe kaynak kullanan Çanakkale ve Kuşadası Katı Atık Tesisi Projeleri, Tokat ve Nevşehir Atıksu Arıtma Tesisi projeleri ile Amasya, Bitlis ve Kütahya Katı Atık Tesisi Projelerinin ulusal katkı payları belediyeler adına İller Bankası tarafından karşılanmaktadır. Bu kapsamdaki projeler için belediyelere toplam 60 Milyon 528 Bin TL tutarında kredi açılmıştır.

İller Bankası Kanunu'nda Temmuz ayında yapılan değişiklikle, Banka yıllık safi kazancının %60'ının köylerle birlikte belediyelerin içmesuyu, atıksu, katı atık ve benzeri altyapı tesislerinin finansmanında kullanılması imkânı getirilmiştir.

2010 yılından itibaren başlatılacak bu uygulama ile; nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerin kentsel altyapı tesislerinin yapımına, yatırım maliyetinin %50'si ile 75'i oranında hibe katkı sağlanacaktır.

Bu suretle önümüzdeki 5-6 yıl içerisinde 2385 adet belediyenin kentsel altyapı sorunlarının çözüme kavuşturulması hedeflenmektedir.

2010 yılında, İller Bankası Genel Müdürlüğü'nün Yatırım ve Finansman Programı 1 Milyon 200 TL olarak planlanmaktadır.

Bunun 300 Milyon TL'si Banka yatırım programında İller Bankası'nca gerçekleştirilecek işlere, 900 Milyon TL'si belediyelerin yatırım programında belediyelerce yürütülecek işlere ait bulunmaktadır.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüz; Ülkemizin tesis kadastrounu yaparak, Hazinesinin sorumluluğu altındaki tapu sicilini oluşturmak, taşınmaz mallarla ilgili her türlü alım, satım ve tescil işlemlerini yürütmek gibi çok temel görevleri vardır.

Kadastro çalışmalarına 1925 yılında başlanılmış olup, bu çalışmalar halen **22** Bölge Müdürlüğü, **1018** Tapu Sicil Müdürlüğü ve **325** Kadastro Müdürlüğünde, yaklaşık **17.000** personel ile sürdürülmekte ve yılda yaklaşık **20 milyon** vatandaşımıza hizmet verilmektedir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün önemli projelerinden bazılarına değinmek gerekirse;

1. Kadastronun Tamamlanması Projesi

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana tamamlanamayan tesis kadastro su beş yıl içinde sonuçlanma aşamasına gelmiştir.

Önceki dönemde; Ülke genelinde yıllık ortalama 350 köy/mah'de kadastro çalışmaları yapılırken, bu miktar ilk kez özel sektörden de hizmet satın alınmak suretiyle;

- 2004 yılında 1.200 köy/mah.
- 2005 yılında 3.710 köy/mah.
- 2006 yılında 3.535 köy/mah.
- 2007 yılında 3.418 köy/mah.
- 2008 yılında 862 köy/mah.
- 2009 yılında 371 köy/mah. (Ekim 2009 itibariyle) gerçekleşme sağlanmıştır.

2009 sonu itibariyle sorunsuz olan tüm birimlerin kadastro çalışmasının tamamlanması hedeflenmektedir. Sorunlu olan birim sayısı ise 2008 yılında 1500 iken bugün yaklaşık 500 civarındadır.

Bu yöntem ile üretimde parsel maliyeti yaklaşık **65 TL'den 50 TL'ye** düşürülmüş, bundan dolayı yaklaşık **170 milyon TL** tasarruf sağlanmıştır.

Ayrıca, bu üretim artışından dolayı, devlete yıllık ortalama **140 Milyon TL** harç ve vergi geliri sağlanmıştır.

Kadastronun Tamamlanması ile

- Mülkiyet belirlemesi,
- İhtilafların giderilmesi,
- Ülke gayrimenkul envanterlerinin elde edilmesi,
- Vergi kayıplarının önlenmesi,
- Düzenli kentleşme sağlanması,
- Yatırım ortamının iyileştirilmesi,
- AB sürecinde "işleyen bir arazi kayıt sistemi"nin oluşturulması,
- e-Devlet Mekansal Bilgi Sistemleri altlığının oluşturulması sağlanacaktır.

Ayrıca Kadastrosu tamamlanan yerlerde, çiftçimize ödenen doğrudan gelir desteği ödemelerinde mükerrerlikler telafi edilerek, önemli miktarda tasarruf sağlanmıştır.

2.Tapu - Kadastro Bilgi Sistemi (TAKBİS)

Ülke genelinde tapu ve kadastro bilgilerinin bilgisayar ortamına aktarılması, bu bilgiler üzerinden her türlü sorgulama ve işlemin elektronik ortamda anlık olarak (on-line) yapılabilmesini amaçlayan en temel e-Devlet projelerinden birisidir. 1997 yılında Devlet Planlama

Teşkilatı tarafından tescil edilerek, 2001 yılında çalışmalara başlanılan TAKBİS Projesi DPT Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığınca hazırlanan e-Devlet Eylem Planında yer almış ve 2011 yılı sonuna kadar bitirilmesi planlanmıştır. Bu planda yer alan diğer birçok eylemden beklentiler TAKBİS Projesinin bitirilmesi ve bu projeden elde edilen anlık bilgilerin ilgili paydaşlara sunulması halinde somut hale dönüşebilecektir. Bu yönden TAKBİS, e-Devlet projelerinin en önemli veri kaynaklarından birisidir.

TAKBİS sayesinde, TKGM taşra teşkilatınca gerçekleştirilen yaklaşık 10 milyon işlemde uygulama birliği sağlanarak, hak kayıplarının, suistimallerin, vergi kaçaklarının, haksız kazançların önüne daha etkin bir şekilde geçilebilecektir. Ayrıca bu işlemlerden faydalanan 20 milyon vatandaşa daha kaliteli ve daha güvenilir bir hizmet sunulması sağlanabilecektir.

Bugüne kadar 412 tapu sicil müdürlüğü ile 32 kadastro biriminde uygulamaya geçilmiştir. Geri kalan 600 tapu sicil müdürlüğü ile 296 kadastro müdürlüğü ile bağlı kadastro şefliklerindeki çalışmalar halen devam etmektedir.

3.Tapu Arşiv Bilgi Sistemi (TARBİS)

Osmanlı döneminden beri korunan ve o gün için Osmanlı coğrafyası içinde kalan şu an bağımsızlığını kazanmış 25 ülkenin tarihi ve stratejik önemi haiz taşınmaz mal kayıtlarının yok olmaktan kurtarılıp bilgisayar ortamında her türlü sorgulamaların yapılmasını amaçlayan bir projedir. Proje 2009 yılında tamamlanmıştır.

4.Harita Bilgi Bankasının Kurulması Projesi

Ülkemizde birçok kamu kurumu tarafından harita üretimi yapılmakta olup, kurumlar arasında üretim koordinasyonunu sağlamak

ve mükerrer harita üretimini engellemek amacıyla geliştirilmiştir. Yasal düzenleme, sistem tasarım ve yapım aşamaları gerçekleştirilmiş olup, veri entegrasyonu ve meta veri girişleri devam etmektedir. Böylece, internet üzerinden tüm harita bilgileri ilgililerin hizmetine sunulmuş olacaktır.

5.Sürekli Ölçüm Yapan Sabit GPS İstasyonlarının Kurulması Projesi

Bu sistemin kurulması ile harita üretiminde her türlü ölçü işi GPS ile, ilave Nirengi ve poligona gerek kalmadan 24 saat ve ülke genelinde yapılabilecektir.

Bu projenin gerçekleşmesi ile deprem araştırmaları için yerkaşu hareketleri de izlenebilecek ve önemli ölçüde kamu kaynağından tasarruf sağlanacaktır.

6.Tapu ve Kadastro Modernizasyon Projesi

Proje, Tapu-Kadastro bilgilerini Kadastro Kanununda öngörüldüğü gibi Mekânsal Bilgi Sistemlerinin Altlığını Oluşturacak şekilde ve yapıda güncellemek, tüm hata ve noksanlıklardan arındırmak, sayısal ve hukuksal formda bilgisayar ortamına aktararak kullanıma sunmak, bu amaçla kurumsal kapasite ve altyapıyı geliştirmek, gayrimenkul değerlendirme alanında hukuki, teknik ve idari yapının oluşturulması çerçevesini ve politikasını belirlemek amacı ile planlanan bir çerçeve çalışmasıdır. 2008 yılında başlanan bu proje ile beş yılda yaklaşık beş milyon kadastro parselinin güncel, güvenilir, sorunsuz ve standardize edilmiş, hukuken geçerli hale getirmek amaçlanmaktadır.

7.Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemleri Projesi (TUCBS)

Ulusal Bilgi Toplumu Stratejisi ve ekinde yer alan Eylem Planında Türkiye'nin bilgi toplumu olma yolunda izlenmesi gereken politikalar ile atması gereken adımların belirlendiği "Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (TUCBS) oluşturmaya yönelik altyapı hazırlık çalışmaları" kapsamında, Coğrafi bilgi sunum portalı gibi ortak altyapıların kurulması hedeflenmiş ve 75 No'lu Eylem Planında "Coğrafi Bilgi Altyapısı Kurulumu" eyleminin oluşturulması çalışmaları sürdürülmektedir.

Mevzuat Çalışmaları;

TKGM Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Emlak Müşavirliği Kanunu Tasarısı Taslakları hazırlanarak Başbakanlığa gönderilmiştir.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Önümüzdeki yıllarda, Bakanlığımızca;

Kamuya, özel sektöre, gerçek ve tüzel kişilere ait bütün yapıların güvenli, sağlıklı, çevreye duyarlı ve kaliteli inşa edilmesini sağlamak için gereken tedbirler alınacak; bütün yapılarda standartlara uygun malzemelerin kullanımı temin edilerek yapı denetimi sistemi geliştirilecek, etkin, izlenebilir ve sürekli hale getirilmesi çalışmalarına devam edilecektir. Bu kapsamda;

-Yapı denetimi sistemi geliştirilerek, pilot uygulamaya dâhil 19 ilin dışındaki diğer illere yaygınlaştırılmasına çalışılacak, sistem daha işler ve etkin hale getirilecektir.

-Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin güvenli olmalarının temini çalışmalarına devam edilecektir.

-Enerji Verimliliği Kanunu ile Bakanlığımıza verilmiş olan görev uyarınca, kamuya ve özel sektöre ait binalarda enerjinin verimli kullanılmasını sağlayıcı tedbirler alınacaktır.

-Binaların adedini, sınıflarını, emniyetliliğini ve diğer niteliklerini ihtiva eden bina envanteri çıkarılacak; envanter bilgileri veri tabanında toplanıp sonuçları değerlendirilecektir.

Toplumun afetlere karşı duyarlı ve bilinçli olmasını temin etmek üzere, millî afet yönetimi strateji planı çerçevesinde, afet öncesine ilişkin tedbirler konusunda gereken çalışmaların yürütülmesine devam edilecek ve tabii afetlere bağlı zararları en aza indirecek teknik çalışmalar ile Ar-Ge ve altyapı faaliyet ve projeleri gerçekleştirilecektir.

-İskân Kanunu çerçevesinde, hedef kitlelerin sosyal, ekonomik ve kültürel durumları da göz önünde bulundurularak iskân talepleri karşılanacaktır.

Mekân planlaması sisteminin, daha bütüncül, etkin, hızlı, mahallî şartlara duyarlı ve katılımcı bir anlayışla çalışması sağlanarak, uygulanabilirliği artırılabilecektir. Bu amaçla; Ülke çapında yerleşmelere ilişkin politikalar ve stratejiler belirlenecek, eylem planı hazırlanacaktır. Şehirciliğe ve planlamaya ilişkin usûl ve esaslar ile kentsel ve kırsal alanlar için standartlar geliştirilecektir.

Kentsel ve kırsal alanlardaki düzensiz, riskli ve sağlıksız yapılaşma bölgelerinin planlı, nitelikli ve sağlıklı yerleşmelere dönüştürülmesini desteklemek üzere;

-Dönüşüm uygulamalarına ilişkin ilke ve esaslar geliştirilecektir.

-Enerji verimliliğini ve iklim duyarlılığını esas alan yerleşme-planlama stratejileri belirlenecek ve uygulamaya geçirilecektir.

-Müteahhitlerin ve müelliflerin sicillerinin tutulması ve belgelendirilmesindeki iş ve işlem süreçlerinin iyileştirilmesi için gereken mevzuat ve altyapı tanzimleri yapılacaktır.

-İmar hizmetleri konusunda mahallî idareler ile işbirliği artırılabilecek, onlara destek verilmek suretiyle rehberlik çalışmaları geliştirilecektir.

**Sayın Başkan,
Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,**

Sizleri kısaca bilgilendirmeye çalıştığım faaliyetler, 60. Hükümet Programımızda yer alan öncelikleri hayata geçirecek kapsamlı ve etkili bir uygulama aracı olacaktır.

Gerek Bakanlığımızın gerekse diğer kurumlarımızın başarılı çalışmalarına devam ederek, öngördüğümüz bu hedeflerin de gerçekleşeceğine ve aşılabacağına yönelik inancımı ifade ederek, 2010 yılı bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını diliyor,

Değerli Komisyonunuza, bütçemize katkılarından dolayı teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

**Mustafa DEMİR
Bayındırlık ve İskân Bakanı**